

57 - 58 - 59 - 60

Handelingen 61 - 62 - 63 - 64
.....

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1990- 1991

Vergaderingen van juni 1991

ACTUELE INTERPELLATIES

ACTUELE VRAGEN

BEGROTINGEN

BELEID VLAAMSE GEMEENSCHAP TEN AANZIEN VAN BRUSSEL-HOOFDSTAD

INTERPELLATIES

MAATSCHAPPELIJK OPBOUWWERK

STAND VAN ZAKEN ERC-PROJECT IN HET KADER VAN DE RECONVERSIE
VAN LIMBURG

UNIVERSITEIT GENT EN UNIVERSITAIR CENTRUM ANTWERPEN

VERKEERS- EN VERVOERSDEBAT

WATERKWALITEITSDOELSTELLING VOOR DE MIDDENLOOP VAN DE DENDER
EN BIJBEHORENDE ZIJRIVIEREN EN BEKEN

Inhoud

Nr. 57 Donderdag 13 juni 1991 Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2041

Ontwerpen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 2041

Voorstel van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 2041

Beleidsbrieven
Indiening en verwijzing, blz. 2041

Verslagen
Indiening, blz. 2041

In eerste lezing aangenomen artikelen
Indiening, blz. 2042

Arresten van het Arbitragehof
Indiening, blz. 2042

Kennisgeving van het Arbitragehof
Indiening, blz. 2042

Schriftelijke vragen
Indiening, blz. 2042

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2043

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
— 9-I-A (1990-1991) — Nrs. 1-4

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
— 9-II-A (1990-1991) — Nrs. 1-7
Algemene bespreking, blz. 2043

Sprekers : de heer P. Deprez, verslaggever, de heren A. Denys, L. Hancké, J. Geysels, H. Lauwers, R. Daems, J. Loones, W. Peeters, Minister G. Geens

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
— 9-I-A (1990-1991) — Nrs. 1-4
Artikelsgewijze bespreking, blz. 2065

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
— 9-II-A (1990-1991) — Nrs. 1-7
Artikelsgewijze bespreking, blz. 2066

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2074

Bijlage

Vraag om uitleg
Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting
Vraag om uitleg van de heer W. Kuypers aan de heer L. Waltniel, Gemeenschaps-

minister van Ruimtelijke ordening en Huisvesting, over de bescherming van het Zoniënwood, blz. 2076

Nr. 58 Donderdag 13 juni 1991 Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2079

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2079

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer P. Chevalier tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de bestemming van de voorlopig beschermde gevangenis Het Pandreijte te Brugge, blz. 2079

Actuele vraag van de heer J. Geysels tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de bouwvergunning voor Sun Parks in Mol-Rauw

Actuele vraag van de heer W. Luyten tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de bouwvergunning voor Sun Parks in Mol-Rauw, blz. 2080

Actuele vraag van de heer P. Chevalier tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de onteigeningsprocedure inzake het natuurgebied De Zwinbosjes te Knokke, blz. 2082

Actuele vraag van de heer E. Van Varenbergh tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het voorstel van overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse steden en gemeenten voor een gemeentelijk MINA-beleid, blz. 2083

Actuele vraag van de heer M. Bartholomeeussen tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het sluiten van zalen in het Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen wegens personeelsgebrek, blz. 2084

Actuele vraag van de heer L. Hancké tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het uitblijven van de betaling aan Nederland voor de herstelling van de Westerschelde-oever, blz. 2085

Actuele vraag van de heer J. De Roo tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de verkeersveiligheid op de N 49 en N 44, blz. 2086

Ontwerp van decreet betreffende de erkenning en subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk
— 475 (1990-1991) — Nrs. 1-6
Algemene bespreking, blz. 2087

Sprekers : de heer J. Van der Sande, verslaggever, de heren L. Hancké, H.

Lauwers, mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, mevrouw M. Vogels, Minister J. Lenssens
Artikelsgewijze bespreking, blz. 2092

Voorstel van resolutie van de heren J. Cuyvers, J. Timmermans en W. Peeters, mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke en de heer Jozef Bosmans, betreffende de waterkwaliteitsdoelstelling voor de middenloop van de Dender en de bijbehorende zijrivieren en beken
— 501 (1990-1991) — Nrs. 1 — 2
Bespreking, blz. 2094

Sprekers : de heer A. Van Nevel, verslaggever, mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke, de heren J. Timmermans, J. Caudron, J. Cuyvers, Minister T. Kelchtermans

Ontwerp van bijzonder decreet betreffende de Universiteit Gent en het Universitair Centrum Antwerpen
— 503 (1990-1991) — Nrs. 1-8
Tweede lezing, blz. 2098

Spreker : de heer A. Denys
Hoofdelijke stemming, blz. 2102

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

— 9-I-A (1990-1991) — Nrs. 1-4
Aangehouden stemmen, blz. 2103

Spreker : de heer J. Cuyvers
Hoofdelijke stemming, blz. 2105

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

— 9-II-A (1990-1991) — Nrs. 1-7
Hoofdelijke stemming, blz. 2106

Voorstel van motie van overeenstemming
Hoofdelijke stemming, blz. 2107

Ontwerp van decreet betreffende de erkenning en subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk

— 475 (1990-1991) — Nrs. 1-6
Aangehouden stemmen, blz. 2108

Hoofdelijke stemming, blz. 2112

Voorstel van resolutie van de heren J. Cuyvers, J. Timmermans en W. Peeters, mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke en de heer Jozef Bosmans, betreffende de waterkwaliteitsdoelstelling voor de middenloop van de Dender en de bijbehorende zijrivieren en beken

— 501 (1990-1991) — Nrs. 1 — 2
Hoofdelijke stemming, blz. 2113

Motie van aanbeveling van de heer H. Van Dienderen tot besluit van de op 29 mei 1991 door de heer H. Van Dienderen gehouden interpellatie tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud

en Landinrichting, de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke ordening en Huisvesting, en de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de stand van zaken betreffende het ERC-project in het kader van de reconversie van Limburg

— 511 (1990-1991) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2114

Spreker : de heer H. Van Dienderen

Actuele interpellaties (Regl. art. 77)

Actuele interpellatie van de heer P. Chevalier tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het personeelsstatuut van de BRTN, blz. 2116

Sprekers : de heren P. Chevalier, A. De Beul, Minister P. Dewael

Actuele interpellatie van de heer H. Suykerbuyk tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de Luxemburgse voorstellen betreffende de Europese Politieke Unie

Actuele interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de invoering van een cultuurparagraaf in het EEG-verdrag, blz. 2118

Sprekers : de heren H. Suykerbuyk, E. Van Vaerenbergh, Minister G. Geens, Minister P. Dewael

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer A. Denys tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de mogelijke invoering van een demografische taks en over de visie betreffende het toekomstig beleid in Vlaanderen, blz. 2125

Verdaagd

Interpellatie van de heer G. Janzegers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het verlenen, behandelen en opvolgen van uitbatingsvergunningen voor bedrijven die werken met gevaarlijke stoffen, blz. 2125

Sprekers : de heren G. Janzegers, Minister T. Kelchtermans

Interpellatie van de heer A. Denys tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, en de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de rechtspersoonlijkheid van de NV Aquafin, blz. 2127

Sprekers : de heren A. Denys, J. Timmermans, J. Geysels, Minister T. Kelchtermans, Minister L. Waltniel
Motie van aanbeveling, blz. 2136

Interpellatie van de heer J. Loones tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het toerisme in Vlaanderen

Interpellatie van de heer M. Desutter tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het toeristisch beleid in Vlaanderen, blz. 2136

Sprekers : de heren J. Loones, M. Desutter, Minister P. Dewael

Interpellatie van de heer E. Baldewijns tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de gevolgen voor het onderwijs van de terugkeer van de Belgische militairen uit Duitsland, blz. 2143

Verdaagd

Interpellatie van de heer L. Dierickx tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, en de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over het omleidingskanaal tussen het Albertkanaal en de haven van Antwerpen, blz. 2143

Verdaagd

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2143

Nr. 59 **Dinsdag 18 juni 1991**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2145

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 2145

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 2145

Nota

Indiening, blz. 2145

Adviezen

Indiening en verwijzing, blz. 2145

Verslagen

Indiening, blz. 2146

Kennisgeving van het Arbitragehof

Indiening, blz. 2146

Schriftelijke vragen

Indiening, blz. 2146

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2146

Beleidsbrief van de Vlaamse Gemeenschap ten aanzien van Brussel-Hoofdstad — 433 (1990-1991) — Nrs. 1 — 2

Bespreking, blz. 2146

Sprekers : de heer R. Garcia, verslaggever, mevrouw A.-M. Neyts-Uytbroeck, de heren W. De Vlieghere, F. Dielens, L. Vanhorenbeek, E. Van Rompuy, A. Denys, P. Van Grembergen, Minister H. Weckx

Motie van aanbeveling, blz. 2158

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer A. Denys tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de mogelijke invoering van een demografische taks en over de visie betreffende het toekomstig beleid in Vlaanderen, blz. 2158

Sprekers : de heren A. Denys, F. Dielens, W. Peeters, Minister J. Lenssens
Motie van aanbeveling, blz. 2164

Interpellatie van de heer E. Baldewijns tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de gevolgen voor het onderwijs van de terugkeer van de Belgische militairen uit Duitsland
Verdaagd, blz. 2165

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2165

Nr. 60 **Dinsdag 18 juni 1991**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2167

Interpellaties (Regl. art. 76) (Vervolg)

Interpellatie van de heer L. Dierickx tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, en de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over het omleidingskanaal tussen het Albertkanaal en de haven van Antwerpen, blz. 2167

Sprekers : de heren L. Dierickx, H. Coveliers, Minister J. Sauwens, Minister L. Waltniel

Interpellatie van de heer J. De Bremaeker tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de sociale onrust bij de zee- en rivierloodsen, blz. 2170

Sprekers : de heren J. De Bremaeker, Minister J. Sauwens

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de behoefte aan sociale kavels en sociale woningen in Vlaams Brabant, blz. 2173

Sprekers : de heren E. Van Vaerenbergh, G. Cardoen, J. Valkeniers, Minister L. Waltniel

Interpellatie van de heer I. Egelmeers tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de bouwvergunning voor het leggen van een pipe-line naar de stortplaatsen van Terhagen-Rumst en Boom voor de gipsafval van Prayon-Rupel, blz. 2179

Sprekers : de heren I. Egelmeers, F. Cauwenberghs, Minister L. Waltniel
Motie van aanbeveling, blz. 2184

Interpellatie van de heer H. Coveliers tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de stand van zaken betreffende de participatie van NV Super Club in het ERC-project, blz. 2184

Verdaagd

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2184

Nr. 61   **Woensdag 19 juni 1991**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2185

Mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende het verkeers- en het vervoerswezen

Nota over het standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met de verdere uitvoering van het SST-project
— 518 (1990-1991) — Nr. 1

Beleidsbrief Verkeers- en vervoersplan Vlaanderen
— 510 (1990-1991) — Nrs. 1 — 2
Debat, blz. 2185

Sprekers : Minister G. Geens, Minister J. Sauwens, de heer A. Denys, de heer A. Schellens, verslaggever, de heren J. Geysels, L. Hancké, H. Candries, M. Olivier

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2205

Nr. 62   **Woensdag 19 juni 1991**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2207

Mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende het verkeers- en het vervoerswezen

Nota over het standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met de verdere uitvoering van het SST-project
— 518 (1990-1991) — Nr. 1

Beleidsbrief Verkeers- en vervoersplan Vlaanderen
— 510 (1990-1991) — Nrs. 1 — 2
Debat (Voortzetting), blz. 2207

Sprekers : de heer H. De Croo, Minister J. Sauwens, de heren E. Beysen, J. Ansoms, H. Van Dierenderen, M. Bartholomeeussen, W. Verreycken, L. Hancké, A. Denys, P. Van Grembergen, E. Flamant, mevrouw M. De Meyer, mevrouw A.-M. Neyts-Uytbroeck, de heren G. Cardoen, G. Janzegers, A. Beckers, E. Van Vaerenbergh, J. De Seranno, A. Schellens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2243

Bijlage

Vraag om uitleg
Vraag om uitleg van de heer H. Van Dierenderen tot de Voorzitter van de Vlaamse Executieve over de gevolgen van het koninklijk besluit van 6 november 1990 tot de vaststelling van het bedrag van en van

de nadere regels omtrent de bijdrage van de privaatrechtelijke instellingen waarvoor gewetensbezwaarden worden aangewezen voor de Vlaamse verzorgings-, welzijns- en sociaal-culturele organisaties, blz. 2246

Nr. 63   **Donderdag 20 juni 1991**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2249

Mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende het verkeers- en het vervoerswezen

Nota over het standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met de verdere uitvoering van het SST-project
— 518 (1990-1991) — Nr. 1

Beleidsbrief Verkeers- en vervoersplan Vlaanderen
— 510 (1990-1991) — Nrs. 1 — 2
Debat (Voortzetting), blz. 2249

Sprekers : de heren Jos Bosmans, G. Janzegers, W. Cortois, P. Van Grembergen, L. Dierickx, W. Seeuws, H. Lauwers, F. Vermeiren, F. Dielens, L. Vanhorenbeek, E. Van Rompuy, L. Hancké, J. Valkeniers, W. Kuijpers

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2268

Nr. 64   **Donderdag 20 juni 1991**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2269

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer F. Bosmans tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de bouwvergunning voor de BRTN-zendmast in Sint-PietersLeeuw, blz. 2269

Actuele vraag van de heer L. Dhoore tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over het aankopen van Max Havelaarkoffie door OCMW-besturen, blz. 2270

Actuele vraag van de heer R. Daems tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de luxe-uitgave van het MINA-blad, blz. 2271

Actuele vraag van de heer P. Breyne tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de mogelijke wijziging van de coëfficiënten uren-leerkrach-

ten in het deeltijds kunstonderwijs, blz. 2272

Actuele vraag van de heer R. Van Hooland tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de regeling van de examens handelswetenschappen voor de Centrale Examencommissie, blz. 2274

Actuele vraag van de heer P. Chevalier tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het doortrekken van het kusttram-tracé tot het station te Adinkerke, blz. 2274

Actuele vraag van de heer L. Dierickx tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de aanleg van een industriezone te Waver, blz. 2276

Actuele interpellatie (Regl. art. 77) **en toegevoegde actuele vraag** (Regl. art. 75, 4, c)

Actuele interpellatie van mevrouw F. Brepoels tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de toepassing van het decreet van 20 maart 1984, houdende het statuut van de logiesverstrekkende bedrijven op de jeugdlogies. Actuele vraag van mevrouw M. Vogels over de toepassing van het hoteldecreet op jeugd- en bivakverblijven, blz. 2277

Sprekers : mevrouw M. Vogels, mevrouw F. Brepoels, Minister P. Dewael

Mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende het verkeers- en het vervoerswezen

Nota over het standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met de verdere uitvoering van het SST-project
— 518 (1990-1991) — Nr. 1

Beleidsbrief Verkeers- en vervoersplan Vlaanderen
— 510 (1990-1991) — Nrs. 1 — 2
Debat (Voortzetting), blz. 2282

Sprekers : de heren J. Van Bree, R. Van Hooland, Minister G. Geens, de heer J. De Seranno, Minister J. Sauwens, de heren G. Janzegers, H. De Croo

Motie van aanbeveling, blz. 2291

Voorstel van resolutie van de heren G. Verhaegen, L. Hancké en P. Van Grembergen tot besluit van het debat over de mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende het verkeers- en vervoerswezen
— 523 (1990-1991) — Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 2292
Sprekers : de heren A. Denys, G. Janzegers

Bespreking, blz. 2292

Sprekers : de heren H. De Croo, J. Geysels, F. Vermeiren, L. Vanhorenbeek, F. Dielens, W. Verreycken, W. Kuypers, E. Van Rompuy, W. De Vlieghe

Hoofdelijke stemming, blz. 2295
Sprekers : de heren G. Verhaegen, J.
Geysels

Regeling van de werkzaamheden, blz.
2299

Bijlage (Regl. art. 81)
Verzoekschriften, blz. 2303

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

M. Bartholomeeussen, V. Peuskens ; gezondheidsredenen.

E. Baldewijns, H. Suykerbuyk ; buitenslands.

P. Berben, E. De Groot, M. Desutter ; ambtsverplichtingen.

INTERPELLATIES (Regl. art. 76) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer L. Dierickx tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, en de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over het omleidingskanaal tussen het Albertkanaal en de haven van Antwerpen

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Dierickx tot

de heer Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, en de heer Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over het omleidingskanaal tussen het Albertkanaal en de haven van Antwerpen.

De heer Dierickx heeft het woord.

De heer L. Dierickx (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, het is u niet onbekend dat Agalev, Anders Gaan Leven, zijn sporen lange tijd geleden verdiend heeft in de strijd tegen het omleidingskanaal, beter gekend als het Duwvaartkanaal. Over dat onderwerp wil ik namens mijn fractie een aantal vragen richten tot de Executieve.

Sinds geruime tijd doen er zich problemen voor in verband met het omleidingskanaal tussen het Albertkanaal en de haven van Antwerpen. Door het koninklijk besluit van 14 mei 1973 werden de eigenaars van de gronden betrokken bij de aanleg van dit kanaal onteigend. Het gewestplan Antwerpen, bekrachtigd door het koninklijk besluit van 3 oktober 1979, legt het tracé voor dit kanaal vast.

Sinds 14 mei 1973 is de overheid niet overgegaan tot de uitvoering van de onteigeningen op het tracé. Gedurende bijna twintig jaar werden al deze gronden gereserveerd zonder vergoeding en zonder uitzicht op een spoedige afwikkeling van de zaak. Wij verwijzen ook naar de brief van het Ministerie van Openbare Werken van 21 augustus 1984.

De overheid werd reeds veroordeeld

omwille van de traagheid en de besluiteloosheid in de uitvoering van de onteigeningsbesluiten. Ik verwijs naar de vonnissen van de rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen van 25 oktober 1979 en van 30 april 1981, alsook naar het arrest van het Hof van Beroep te Antwerpen van 2 juni 1982.

In het Belgisch Staatsblad van 8 mei 1991 werd de overeenkomst van 18 januari 1991 gepubliceerd, afgesloten tussen de Staat en het Vlaams Gewest betreffende de onteigende gronden voor de aanleg van een omleidingskanaal tussen het Albertkanaal en de haven van Antwerpen.

Wordt definitief afgezien van de aanleg van het omleidingskanaal, waarvan het tracé is vastgelegd door het gewestplan Antwerpen ? Welke beslissingen heeft de Executieve in dit verband genomen ?

Moet het gewestplan Antwerpen, bekrachtigd door het koninklijk besluit van 3 oktober 1979, en eventueel ook het gewestplan van Mechelen, niet herzien worden om het tracé van het omleidingskanaal af te schaffen en de bestemming van de gronden, genoemd in voormelde overeenkomst en bestemd voor de uitbreiding van de haven van Antwerpen, te wijzigen ?

Wat gebeurt er met de gronden die werden onteigend, maar de bestemming waarvoor zij werden onteigend nooit zullen krijgen ?

Wat gebeurt er met de gronden waarvoor bouwverbod geldt omwille van het ontworpen kanaal, maar die niet

Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer J. Sauwens (VU) werd door SP-Senator J. De Bremaeker geïnterpelleerd over de reorganisatie van de dienst voor het loodswezen en de hieruit voortvloeiende sociale onrust bij de zee- en rivierloodsen. In zijn antwoord stelde de Minister dat de Executieve in samenwerking met de Havencommissie naar een optimale beheersstructuur voor het loodswezen zoekt

werden onteigend? Dat zijn mijn vragen. (*Applaus*)

De Voorzitter : De heer Coveliers heeft het woord.

De heer H. Coveliers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik maak dankbaar gebruik van de interpellatie van collega Dierickx om ook iets te berde te brengen over dit onderwerp.

De problematiek van de onteigeningen is ruimer dan wat hier werd gezegd. Volgens de wet mag niemand worden onteigend zonder een billijke vergoeding. Wij weten allemaal dat daarover heel wat betwistingen zijn en dat er soms onteigeningen gebeuren waarvan de gronden nadien naar derden gaan omdat men ze zogezegd niet meer nodig heeft. Om heel die problematiek goed te regelen is dringend wetgevend werk nodig.

De heer Dierickx heeft het ook gehad over de duur van deze onteigeningsprocedure, al ligt de verantwoordelijkheid hiervoor grotendeels

bij de centrale Regering. Ook bij andere onteigeningen zou eigenlijk een beperking moeten worden ingebouwd en zou de overheid die onteigent, meestal bij hoogdringendheid, verplicht moeten worden de werken aan te vatten binnen een bepaalde termijn.

Nu meer specifiek over het onderwerp van de interpellatie. Aanvankelijk was er sprake van dat die gronden nationaal zouden blijven. Dankzij het verzet van de Vlaamse Executieve in het algemeen en van de bevoegde Minister Sauwens in het bijzonder is dat niet gebeurd. De onteigeningen zijn gebeurd voor een project dat was gebaseerd op een verkeerde redenering. Men had namelijk gedacht dat de duwvaart, een zo sterke uitbreiding zou nemen dat een speciaal kanaal onontbeerlijk zou zijn. Het blijkt dat de duwvaart, en de binnenvaart in het algemeen, geen sterke uitbreiding hebben genomen en dat de bestaande waterwegen voldoende zijn om de duwvaart naar het Albertkanaal mogelijk te maken.

Nu de plannen zijn opgeborgen, en waarschijnlijk veel te duur zouden zijn om uit te voeren, is het logisch de onteigeningen op te heffen en de gronden bij prioriteit terug te verkopen aan degenen die destijds werden onteigend. Wanneer bepaalde mensen de gronden niet meer willen terugkopen omdat de aard van hun bedrijf of hun bezigheid is veranderd, moet bij het opnieuw realiseren van de gronden eraan worden gedacht dat ze niet ten goede komen aan bepaalde speculanten. Het natuurlijk karakter van die streek moet blijven bewaard, temeer omdat er in het Antwerpse grote nood is aan natuurlijke gebieden.

De Voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, er werd het algemene probleem gesteld van de onteigeningen en van al degenen die door een erfdiensbaarheid of door een dreigende onteigening in hun eigendomstoestand bedreigd worden. Dit brengt een immobilisme mee dat noch voor de gemeenschap, noch voor de betrokken eigenaars, noch voor de lokale besturen goed is. Ik beperk mijn antwoord echter tot het specifiek probleem van de onteigeningen met het oog op de aanleg van het omleidingskanaal Oelegem-Zandvliet.

In juli 1989 nam de Staatssecretaris voor Institutionele Hervormingen zich voor om ten bate van de nationale overheid over te gaan tot de verkoop van de destijds met het oog op de aanleg van het omleidingskanaal Oelegem-Zandvliet onteigende gronden. Ik heb mij toen als Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer hiertegen verzet. Volgens mij waren de bedoelde gronden krachtens artikel 75, paragraaf 2 van de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989 van rechtswege overgedragen aan het Vlaams Gewest. Ik steunde hierbij op artikel 6, paragraaf 1, X, 2° van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen, dat de bevoegdheid inzake waterwegen en hun aanhorigheden uitdrukkelijk toewijst aan de gewesten.

Ik heb het dossier voorgelegd aan de

Sauwens

Vlaamse Executieve, die zich op 6 september 1989 aansloot bij mijn standpunt en besliste de aangelegenheid aanhangig te maken bij het Overlegcomité Regering-Executieven wegens de aanwezigheid van een belangenconflict.

De discussie spitste zich toe op de vraag of de bedoelde gronden in de loop der jaren al dan niet onttrokken waren aan hun vroegere bestemming. Volgens de Vlaamse Executieve stond onomstootbaar vast dat er geen wijziging had plaatsgevonden. Dit bleek onder meer uit het feit dat het voorgestelde kanaaltracé door de Vlaamse Executieve in haar beslissing van 29 juni 1988 betreffende de gedeeltelijke inherzieningsstelling van het gewestplan Antwerpen uitdrukkelijk behouden was gebleven als alternatief reservaatgebied. Het Overlegcomité besliste in een vergadering van 12 december 1989 dat de gemengde werkgroep Overdracht van Goederen een inventaris zou opmaken van de goederen waarop artikel 57 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 tot financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten betrekking heeft. Aldus werd de problematiek van de destijds onteigende gronden ingekaderd in de algemene overdracht van goederen. Intussen werd de gevraagde beslissing geschorst.

Uitgaande van een ontwerp van inventaris opgemaakt door de Staatssecretaris voor Institutionele Hervormingen, werden vervolgens besprekingen gevoerd in het Overlegcomité Regering-Executieve en in de Interministeriële Conferentie voor Verkeer en Infrastructuur. Uiteindelijk kon het Overlegcomité op 6 februari 1990 goedkeuring hechten aan de vaststelling van de categorie van goederen die onder de toepassing vallen van artikel 57, paragraaf 2, van de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989 - Openbare Werken -, zoals opgesomd in de nota van 5 februari 1990.

Deze nota bevat naast bepalingen betreffende goederen die worden overgedragen aan de Gewesten, ook een aantal bepalingen betreffende goede-

ren die blijven ressorteren onder de nationale bevoegdheid, waaronder de goederen die in onderling akkoord formeel aan hun vroegere bestemming werden onttrokken. Op grond van de nota werd er een overeenkomst gesloten tussen de nationale Staat en het Vlaamse Gewest betreffende de gronden onteigend voor de aanleg van een omleidingskanaal tussen het Albertkanaal en de haven van Antwerpen, het omleidingskanaal Oelegem-Zandvliet, en de onteigende gronden ten oosten van de Noordlandbrug.

Deze overeenkomst werd goedgekeurd door de Vlaamse Executieve tijdens de vergadering van 20 februari 1991 en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 8 mei 1991. Artikel 5 van die overeenkomst, dat betrekking heeft op de destijds onteigende gronden voor het omleidingskanaal, beslecht aldus het geschetste meningsverschil tussen het Vlaams Gewest en de nationale overheid. De gronden worden integraal overgedragen aan het Vlaams Gewest, met uitzondering van enkele percelen ter hoogte van het verbindingskanaal Schelde-Rijn die door de doortrekking van de Havenweg, feitelijk aan een vroegere bestemming werden onttrokken.

Of het op het gewestplan Antwerpen als alternatief reservatiegebied aangeduide kanaaltracé als dusdanig dient behouden te blijven, staat thans ter beoordeling van het Vlaams Gewest.

De nationale Regering heeft in 1985 prioriteit gegeven aan de verbinding van het Albertkanaal met de haven van Antwerpen via het Straatsburgdok.

Als gevolg daarvan werd beslist de sluis van Wijnegem te herbouwen op dezelfde afmetingen als de andere sluisen, dus 200 meter op 24 meter. Deze sluis kan operationeel worden einde 1991. Ik heb op de begroting 1991 de eerste fase van de verbreding van het Straatsburgdok voorzien. Het gaat hier om de eigenlijke toegang van de haven van Antwerpen naar het Albertkanaal.

Bovendien hebben wij beslist het

zuidelijk gedeelte van de haven, het Albertdok, het tweede en het derde havendok, volledig te renoveren en de toegang te verbreden voor **Panamax**-schepen. Dat is het belangrijkste dossier waarover wij vorig jaar hebben beslist. Daardoor wordt het zuidelijk deel van de haven uiteraard ook toegankelijk voor duwvaartconvooien.

Ondertussen blijft het tracé van het kanaal Oelegem-Zandvliet bestaan, met uitzondering van de tweede noordelijke verbinding, die het kanaal rechtstreeks op de Schelde-Rijnverbinding zou aansluiten.

De haven van Antwerpen heeft immers geen behoefte aan een kanaal dat de haven letterlijk links laat liggen en een rechtstreekse verbinding vormt met Rotterdam.

Indien men vroeger prioriteit zou hebben gegeven aan het kanaal Oelegem-Zandvliet, dan zou een duwconvooi, dat uit het Albertdok vertrekt naar Luik, een omweg van meer dan 40 kilometer hebben moeten maken. Vanuit een kosten-batenanalyse was het dan ook een juiste keuze, de haven langs het zuiden met het gemoderniseerde Albertkanaal te verbinden. Immers, het kanaal Oelegem-Zandvliet zou qua rendabiliteit op Vlaamse of op Belgische schaal, of op het vlak van de belangen van de haven van Antwerpen, een onrendabel project zijn.

Daarenboven is op halflange termijn ook de vernieuwing van de **Royers**sluis voorzien, waardoor de verbinding voor de binnenvaart en de duwconvooien met de Schelde en het Linker Oevergebied - ter hoogte van het Straatsburgdok en het Albertkanaal - zal worden verbeterd en onafhankelijk van de zeescheepvaart kan worden gemaakt.

Het is dus zeer de vraag of een noordelijke verbinding van het Albertkanaal met de haven van Antwerpen ten koste van een volledig nieuw kanaal wel wenselijk zou zijn, zelfs indien het op halflange termijn zou betaalbaar zijn. U heeft daar terecht naar verwezen. Ter zake werden geen middelen voorzien en bijgevolg behoort het ook niet tot de prioritei-

Sauwens

ten in het kader van de haven van Antwerpen. Voor dit kanaal zijn er op korte termijn en zelfs op lange termijn andere uitdagingen. Ik heb het bestuur gevraagd de onteigende gronden te inventariseren en een mogelijke nieuwe bestemming te onderzoeken. Dit houdt in dat een aantal gronden eventueel terug aan de vroeger onteigende eigenaars kunnen worden verkocht, dat een aantal gronden in beheer zouden kunnen worden gegeven aan milieu- en natuurverenigingen en dat een aantal gronden een openbare nutsbestemming zouden krijgen voor de Vlaamse Gemeenschap ofwel voor de sociale huisvesting of voor de lokale besturen. Collega Walt Niel zal daarop dieper ingaan.

Deze nieuwe bestemming moet door de door mij gewenste gewestplanwijziging worden begeleid, die ik wens tot stand te zien brengen. Vanuit de nieuwe maatschappelijk gegroeide prioriteiten zullen collega Walt Niel en ik in het kader van de gewestplanwijziging de bestemming van deze reservatiezone opnieuw onderzoeken. Voor het overige wijs ik erop dat er geen onteigeningen zullen gebeuren voor het duwvaartkanaal Oelegem-Zandvliet, vermits het uit de prioritaire werken verdwijnt. **(Applaus bij de VU)**

De Voorzitter : Minister Walt Niel heeft het woord.

Minister L. Walt Niel (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, mijn antwoord zal iets korter zijn dan dat van collega Sauwens aangezien hij een volledig overzicht heeft gegeven.

De overeenkomst van 18 januari 1991 heeft enkel betrekking op de desaffectatie van bepaalde gronden en de overdracht van gronden door de Staat aan het Vlaams Gewest. Of definitief wordt afgezien van de aanleg van het omleidingskanaal is een beslissing die niet ressorteert onder de bevoegdheid van ruimtelijke ordening. De heer Dierickx dient zich hiervoor te richten tot de Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer.

Indien het tracé van het omleidingskanaal definitief wordt afgeschaft, is het aangewezen het gewestplan Antwerpen in herziening te stellen om rekening te houden met deze beslissing, zoniet blijft het juridisch statuut van de gronden bepaald door het thans van kracht zijnde gewestplan.

De bestemming van de gronden blijft, voor zover het de materie van de ruimtelijke ordening betreft, bepaald door de plannen van aanleg, waaronder het gewestplan. Of gronden onteigend worden of niet, verandert niets aan deze bestemming.

Volledigheidshalve kan worden medegedeeld dat op 3 mei 1991 de Vlaamse Executieve eenparig besliste tot gedeeltelijke inherzieningstelling van het gewestplan Antwerpen met het oog op de realisatie van het logistiek park Zandvliet. In de betrokken zone is een gedeelte van het ontworpen omleidingskanaal begrepen.

Het is normaal dat de hele kwestie zoals ze zich voordoet bij deze gelegenheid wordt opgelost.

De Voorzitter : De heer Dierickx heeft het woord.

De heer L. Dierickx : Mijnheer de Voorzitter, ik dank de Minister voor zijn duidelijke antwoorden. Als ik het goed heb begrepen is alles een kwestie van timing. Rekent de Minister echter met maanden of jaren ? Dit is belangrijk omdat de eigenaars willen weten waar ze aan toe zijn.

De Voorzitter : Minister Walt Niel heeft het woord.

Minister L. Walt Niel : Mijnheer de Voorzitter, de herziening van een gewestplan neemt normaliter 18 maanden in beslag ; er is eerst de voorlopige vaststelling en dan de definitieve vaststelling. Niets sluit echter uit dat ondertussen reeds een beslissing wordt genomen.

De Voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens : Mijnheer de Voorzitter, om elk misverstand te vermijden, wil ik aanvullend nog het volgende zeggen. Het gedeelte van het gewestplan dat in herziening is

gesteld, is kleiner dan 100 hectaren. De vraag van de heer Dierickx betreft ook een terrein dat onteigend werd op het tracé Oelegem-Zandvliet. Het antwoord van collega Walt Niel had vooral betrekking op de transportzone Zandvliet. De vraag van de heer Dierickx betrof ook nog de terreinen die nog niet worden onteigend. Daarvoor zal een nieuwe inherzieningstelling nodig zijn. Ik ben hier vragende partij en ik zal het dossier aankaarten bij mijn collega. Er kan pas volledige klaarheid komen ten vroegste binnen twee jaar. Ondertussen kunnen door desaffectatie een aantal gronden aan de betrokken vroeger onteigende eigenaars ter beschikking worden gesteld. Alleszins kan ik ook aan de betrokken eigenaars mededelen dat geen verdere nutsbescherming het behoud van de betreffende terreinen zou opeisen, of kleinere aanvullende onteigeningen zou noodzakelijk maken. In de loop van de volgende maanden zal hierover meer klaarheid komen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer J. De Bremaeker tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de sociale onrust bij de zee- en rivierloodsen

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer De Bremaeker tot de heer Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de sociale onrust bij de zee- en rivierloodsen.

De heer De Bremaeker heeft het woord.

De heer J. De Bremaeker (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, de functionele werking van het loodsenkorps ligt mij, gelet op de voorspoed voortvloeiend uit de haven van Antwerpen voor de hele Vlaamse en Belgische samenleving, na aan het hart.

Ik zal niet het woord voeren namens de beroepsverenigingen van de zee- en rivierloodsen en dit om de volgen-

De Bremaeker

de twee redenen. Ten eerste behoort ik zelf tot een vakbond die werkt rond de idee van de solidariteit tussen alle takken van de werknemersbeweging. Ik ben principieel geen voorstander van vakbonden met hun corporatistische inslag.

Ten tweede kan ik onmogelijk met precieze kennis van zaken over de juistheid van de eisen van de staatszeeloodsen en de staatsrivierloodsen meepraten gezien de onduidelijke gegevens over hun financiële toestand. Sedert maanden worden de meest uiteenlopende bedragen in de pers genoemd. Sommigen spreken van een eindeloopbaanwedde van 120.000 frank netto per maand, met inbegrip van eindejaarsvergoeding, premies en vergoeding voor overuren, terwijl dit bedrag, volgens anderen, alle officiële en onofficiële diensten inbegrepen, tot het dubbele zou oplopen.

Eén zaak is zeker : sociale onrust is noodlottig voor onze haven. Stakingsdreigingen en opeisingsbevelen bevorderen de efficiënte werking van onze haven niet.

Dat de haven van Antwerpen één van de belangrijkste havens van Europa is, werd nauwelijks enkele weken geleden nog aangetoond door het rapport van de Antwerpse filiale van de Nationale Bank van België. Het hoeft geen betoog dat de bloei van Antwerpen slechts mogelijk is door een optimale werking van de haven en alle erbij horende infrastructuur. In dit kader is de sociale vrede van groot belang.

Zo kom ik tot een reeds oude betwisting met de Verenigingen van Staatszeeloodsen en Staatsrivierloodsen die nog altijd geen oplossing heeft gevonden. De zeeloodsen, die worden ingezet voor onze kust, brengen schepen van de Al-boei, ongeveer 12 mijl westelijk van Oostende, naar Oostende, Nieuwpoort, Zeebrugge of Vlissingen. Daar wordt hun taak overgenomen door rivier- of kanaalloodsen. Deze varen het schip respectievelijk van Vlissingen naar Gent via de Westerschelde en het kanaal Terneuzen-Gent, en van Vlissingen

naar Antwerpen en omgekeerd.

Zowel onze kustwateren als de Westerschelde gelden als gevaarlijke aanlooproutes. Vooral de Schelde is een bochtige, tijgebonden rivier waarop schepen met een beduidende tonnage slechts zeer behoedzaam kunnen varen. Vandaar het belang van een goed werkend loodsenkorps. Ondanks steeds wisselende weers-, wind- en bodemomstandigheden dienen zij de zeeschepen in de havens binnen te loodsen.

Het Belgisch loodswezen is een overheidsdienst die sinds 1989 ressorteert onder bevoegdheid van de Vlaamse Executieve. Het telt zowat 1.100 personeelsleden : ambtenaren in de administratie, radarpersoneel en personeel in de technische diensten op de rederij- en loodsbotten. Van dit personeelsbestand vormen de loodsen met hun 380 eenheden een kleine maar belangrijke kern omdat hun werk vitaal is voor de havens en omdat in België een loodsplicht geldt, ook voor de schepen die geen loods aan boord wensen hebben de loodsen een zeer sterke positie. Bovendien hebben de zee- en rivierloodsen zich sinds de tweede wereldoorlog in eigen verenigingen georganiseerd, onafhankelijk van havenpatronaat en vakbonden.

Eind 1990 hebben de verenigingen van staatszeeloodsen en staatsrivierloodsen hun eisen kenbaar gemaakt. De vijf belangrijkste zijn de volgende : pensioen op 60 jaar op basis van volledige loopbaan ; inkorting van de technische loopbaan ; hogere uniformvergoeding ; beter betaald nachtwerk ; incorporatie van de premie voor superschepen in het maandloon.

Als gevolg van de 24-uurstakingen en opeisingen door de overheid werd een studiebureau, Andersen Consulting, belast met een herstructureeringsstudie of haalbaarheidsstudie met als streefdatum 15 februari 1991. Tevens zou het advies worden ingewonnen van de Vlaamse Havencommissie.

In het kader van deze interpellatie interesseert het ons een antwoord te krijgen op volgende vragen : Welke

zijn de conclusies van het rapport van Andersen Consulting ? Is de administratie al begonnen met de bestudering van de gevolgen van deze conclusies of werd er nog een aanvullende studie besteld ? Zo ja, om welke redenen ? Wat is de houding van de Vlaamse Havencommissie met betrekking tot de haalbaarheidsstudie van de reorganisatie van de dienst van het loodswezen ? Is het juist dat haar advies desaanvaardig opnieuw werd uitgesteld omwille van het probleem van de vertegenwoordiging van het loodsenkorps in een eventueel op te richten nieuwe structuur ? Tot welke beleidsalternatieven is de Vlaamse Executieve op grond van de ingewonnen inlichtingen, gekomen : Tot een reorganisatie binnen de huidige administratie ? Tot een omvorming tot een parastatale instelling van het type A, B, C, D, of E ? Of is er misschien een voorkeur voor het laatste type ? Tot een reorganisatie met een scheiding tussen de eigenlijke loodsactiviteit en de ondersteunende functies ? Tot een vorm van verzelfstandiging zoals in Nederland ? Wat wordt er ondernomen opdat de belangen van de ondergeschikte bemanning, zoals bijvoorbeeld die van de ondersteunende logistieke diensten, en die niet noodzakelijk gelijklopend zijn met die van de loodsen, niet in de verdrukking komen ?

De Minister zal begrijpen dat in het belang van de haven van Antwerpen en in het belang van Vlaanderen en België een fundamentele oplossing van het loodsenprobleem absoluut nodig is en dat met ongeduld naar de beleidsalternatieven van de Vlaamse Regering wordt uitgekeken.

De Voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, de materie waarover wij het hebben is zeer moeilijk en heel complex. Ik begrijp de bekommernis van de heer De Bremaeker. Het bewaren van de sociale vrede bij het loodswezen is van het allergeenste belang voor onze havens en voor de economie van het ganse land.

De loodsen eisen dat er een verandering komt in de regionalisering van het loodswezen.

Sauwens

wezen. Voor dit probleem kon ook de nationale Regering geen oplossing vinden en het verziekte dossier werd bij de tweede fase van de staatshervorming doorgeschoven naar het Vlaams Gewest. Sedertdien heb ik mij persoonlijk en doorlopend ingezet om tot een oplossing te komen.

Eerst werden de eisen zelf van de loodsen onderzocht. Mijnheer De Bremaeker, ik zal u de gegevens bezorgen inzake de verloning van de loodsen. Dat deze personen treffelijke weddes genieten is duidelijk. De betrokkenen komen uit de privé, zij waren kapitein-officier bij de lange omvaart. Zij hadden een zeer hoge verloning. Het is precies dit spanningsveld tussen een grote ervaring, een hoge technische bagage enerzijds en het administratief statuut met zijn vaste regels en trage opbouw van de loopbaan en dus van de wedde anderzijds dat het dossier zo moeilijk maakt. De eisen van de loodsen zelf werden onderzocht. Deze bleken niet realistisch en veel te hoog. Men kwam aan een totaal van 100 miljoen frank voor slechts 450 loodsen. Wegens de strakke houding van de loodsenkorpsen konden zij niet tot een aanvaardbaar niveau worden teruggebracht. Er was ook niet de minste budgettaire marge en er werd ook niet de minste onderhandelingsruimte boven het niveau van de Vlaamse CAO toegestaan. Vanuit deze vaststelling is de idee gegroeid om de loodsenproblemen op te lossen in een ruimer kader. De beloodsing is immers een commerciële activiteit, die moeilijk kan functioneren binnen de beperkingen opgelegd door het ambtenarenstatuut. Daarom heb ik door een privé-studiebureau een haalbaarheidsstudie laten uitvoeren voor de reorganisatie van het loodswezen, met als doel het uitwerken van een beter aangepaste beheersvorm.

Het rapport van dit studiebureau kan als volgt worden samengevat : Ten eerste, een binnenambtelijke reorganisatie kan onmogelijk nog een oplossing bieden.

Ten tweede, er bestaan binnen het loodswezen een aantal types van activiteiten waarvoor door het privé-stu-

diebureau de volgende oplossingen worden voorgesteld : de activiteiten Walradar en Informatie en Beboeiing en Bebakening blijven binnen de administratie behouden ; de taken slepen en redden aan de kust en de dienstverlening aan derden — de nationaal gebleven Zeevaartpolitie en -douane — worden best gedenationaliseerd of ontmanteld, dus afgestoten naar de privé sector ; de activiteit beloodsing wordt in concessie gegeven. Een lastenboek verzekert de controle en de tussenkomstmogelijkheden van de overheid en het bevat de gestelde eisen aan de prestaties van de loodsdiens.

De resultaten van deze studie werden aan de Vlaamse Executieve voorgelegd, maar deze heeft hierover nog geen standpunt ingenomen, omdat het advies van de Vlaamse Havencommissie nog ontbrak. Gezien het belang van de loodsactiviteiten als onderdeel van het totale dienstenpakket in en op weg naar de Vlaamse havens, leek het ons vanzelfsprekend ook de Havencommissie om advies te vragen. Dit heb ik inderdaad gedaan op 2 april 1991. De Havencommissie is van oordeel dat voor deze belangrijke materie een unaniem advies aangewezen is. Zij heeft dan ook een beperkt uitstel gevraagd om de enkele overblijvende knelpunten te kunnen oplossen.

Zonder vooruit te lopen op het definitief advies van de Vlaamse Havencommissie meen ik te weten dat er overeenstemming bestaat over de volgende punten. Een reorganisatie is nodig, want met de bestaande structuren kunnen de problemen niet worden opgelost. Beloodsing is vooral een commerciële activiteit, zodat autonomie noodzakelijk is zonder daarom een monopoliepositie toe te staan. Men schijnt het erover eens te zijn dat de nieuwe entiteit een overheidsbedrijf moet zijn.

Zodra ik het advies van de Vlaamse Havencommissie heb ontvangen, zal ik de Vlaamse Executieve een voorstel inzake beheersvorm doen. Ik wil nog niemand binden, maar zeer waarschijnlijk moet de consensus worden gezocht in de richting van de volgende structuur. De activiteiten

walradar, informatie, beboeiing, bebakening, slepen en redden en dienstverlening aan derden blijven behouden in de administratie. Voor de activiteit beloodsing wordt een nieuwe openbare dienst opgericht waarvan de beheersvorm dicht zou kunnen liggen bij de beheersvorm geschapen door de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige overheidsbedrijven. Dit laatste hebt u overigens zelf gesuggereerd in uw interpellatie.

U hebt gelijk vast te stellen dat de belangen van de ondergeschikte bemanningen niet noodzakelijk volkomen dezelfde zijn als die van de loodsen. Aan dit probleem wordt de volle aandacht geschonken en ik realiseer mij zeer goed dat de aanvaarding van welke nieuwe beheersvorm dan ook, zal afhangen van de waarborgen die aan het personeel van de ondersteunende diensten worden gegeven. Bij een eventuele privatisering kunnen deze waarborgen perfect worden ingeschreven in het concessiecontract. Bij de oprichting van een autonome openbare dienst bieden de bepalingen van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, inzonderheid de bepalingen van hoofdstuk VIII, de vereiste waarborgen.

De Voorzitter : De heer De Bremaeker heeft het woord.

De heer J. De Bremaeker : Mijnheer de Voorzitter, ik dank Minister Sauwens voor zijn zeer uitvoerig antwoord. Daaruit meen ik twee punten te begrijpen en ik wil mijn woorden. Waarschijnlijk zal de Vlaamse Executieve kiezen voor een overheidsbedrijf. Bovendien gaat het om een commerciële activiteit, die echter geen monopolie mag worden. Dit laatste begrijp ik echter niet zo goed, want in feite hebben de loodsen toch een soort monopolie van één bepaalde dienst. Of heeft de Minister daarover nog andere ideeën ?

De Voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens : Mijnheer de Bremaeker, u hebt uw woorden gewikt en gewogen alvorens u deze bij-

Sauwens

komende vraag stelde en ook ik meen dat wij inderdaad zeer voorzichtig moeten zijn. Bij de luchtverkeersleiders en sommige groepen van de spoorwegen hebben wij gemerkt dat een monopoliepositie kan leiden tot een vrij sterke onderhandelingspositie en in bepaalde omstandigheden zelfs tot chantage van de overheid. Het is duidelijk dat de problemen met het loodsensdossier in bepaalde mate ook het resultaat zijn van een monopoliepositie en het zou dus niet goed zijn het ene monopolie door een ander te vervangen. Ik hoop dat wij in de loop van de volgende weken een beslissing kunnen nemen inzake de principiële keuze van de beheersvorm. Ik heb er bij de Voorzitter van de Havencommissie op aangedrongen dat wij in elk geval nog vóór het reces over een advies kunnen beschikken. Wij hebben de dialoog met de loodsvereniging en met de vakbonden die loodsens vertegenwoordigen gaande gehouden. Het is immers uitermate belangrijk de situatie niet te blokkeren.

Ik hoop dat tijdens de volgende weken een principiële beslissing zal worden getroffen aangaande de beheersvorm. De beheersovereenkomst aangaande een geprivatiseerde eenheid of een autonoom overheidsbedrijf zal de belangrijkste opgave worden. Hierin zullen waarborgen moeten worden ingebouwd die het ontstaan van een nieuw commercieel monopolie beletten. Aangezien momenteel aan de inhoud hiervan wordt gewerkt kan ik niet verder uitweiden over de waarborgen voor de overheid. Het is duidelijk dat dit de moeilijkste oefening zal worden.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de behoefte aan sociale kavels en sociale woningen in Vlaams Brabant

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Vaerenbergh tot de heer Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de behoefte aan sociale kavels en sociale woningen in Vlaams Brabant.

De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer E. Van Vaerenbergh (up de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, er werd reeds een interpellatie gehouden over de grond- en woonpolitiek in het algemeen in Vlaams Brabant. Toen feliciteerde ik de Minister reeds voor het werk dat door zijn administratie werd geleverd. Zijn administratie heeft inderdaad de woonbehoeften in Vlaanderen bestudeerd en heeft aan de hand van objectieve criteria en vaststellingen prognoses gemaakt voor de periode 1990-1995 en voor de periode 1995-2000.

Wij stelden echter vast dat de algemene criteria waarvan men vertrok om vaststellingen en prognoses te maken niet meteen gelden voor Vlaams Brabant, waar de noden anders moeten worden ingeschat dan in de rest van Vlaanderen.

Mijnheer de Minister, vandaag wil ik het meer speciaal hebben over de sociale woningen en de sociale kavels in Vlaams Brabant. Inderdaad, ik ben van oordeel dat de administratie, bij het uitvoeren van haar studie, met andere elementen rekening had moeten houden dan met de algemeen geldende elementen voor heel Vlaanderen. Ik zal dit aantonen aan de hand van enkele vaststellingen.

Bij het opmaken van prognoses aangaande sociale woningen en sociale kavels vertrekt men steeds van het inkomen van de personen die hierop beroep doen. Dat inkomen is natuurlijk begrensd. Op basis daarvan heeft de administratie vastgesteld dat respectievelijk in de arrondissementen Halle-Vilvoorde en Leuven het kleinste aantal personen wonen waarvan het inkomen zich onder die grens situeert. Indien men die parameters gebruikt is er dus inderdaad — op het eerste gezicht — minder nood aan sociale woningen en sociale gron-

den in Vlaams Brabant dan in de rest van Vlaanderen. Men moet echter oog hebben voor twee elementen : de concurrentie en de reële kostprijs van een gewone woning in Vlaams Brabant die men moet vergelijken met de prijs van een sociale woning of bouwgrond in het algemeen. Aan de hand van die gegevens constateren wij het volgende.

Ten eerste, in Vlaams Brabant verdient men relatief goed en zit men qua gemiddeld inkomen beter in vergelijking met de rest van Vlaanderen, maar de concurrentie is er ook veel groter omdat er meer kapitaalcrachten zijn, of het nu gaat om Vlamingen of uitgeweken Brusselaars of eventueel vreemdelingen in de breedste zin van het woord, waarvan de werkgever ofwel de woning ofwel de huur betaalt. Uiteindelijk heeft dit tot gevolg dat de relatieve concurrentieslag met betrekking tot het inkomen in het nadeel speelt van degenen die beroep doen op de bouwmarkt en meer speciaal op de sociale bouwmarkt.

Ten tweede, zoals onder meer de ANHYP-studies uitwijzen ligt de kostprijs van gronden in Vlaams Brabant relatief hoger, met andere woorden een vergelijkbare grond kost meer in Vlaams Brabant dan elders te lande. Aldus wordt de concurrentie gedeeltelijk vervalst.

In het prachtige werkstuk, *Woonbehoeften in Vlaanderen*, staat vermeld dat voor de periode 1990-1995 de sociale woningnood zal oplopen tot 1100 woningen of 220 woningen voor de 65 gemeenten van Vlaams Brabant. Dit zou een gemiddelde betekenen van 3 sociale woningen per gemeente. Dat kan gewoon niet.

Ik woon in de gemeente Lennik waar er een werf bestaat van de Brabantse Landmaatschappij. Enkele jaren geleden werden daar 40 sociale woningen gebouwd die nadien werden verkocht. Twee jaar geleden werden er nog 16 woningen bijgebouwd. Van de inwoners van Lennik alleen reeds kwamen er meer aanvragen dan er woningen beschikbaar waren. Er is dus nog een lange wachtlijst en wij wachten met ongeduld op de uitbreiding van die woonwijk. Ik haal dit

Van Vaerenbergh

aan om u te wijzen op het feit dat de nood aan sociale woningen groter is dan gemiddeld drie per gemeente per jaar. Als een of andere bouwmaatschappij een initiatief neemt om sociale woningen te bouwen dan heeft men reeds te kampen met ellenlange wachtlijsten waarop inwoners van de eigen gemeente voorkomen. Voor de periode 1995-2000 zou dat aantal dalen tot 806 of 2,5 kavels per gemeente, wat te weinig is.

Uit de studie blijkt dat de behoefte aan sociale kavels tussen 1990 en 1995 in Vlaams Brabant 15 ten honderd van de totale behoefte aan bijkomende nieuwbouw zou bedragen. Dit betekent 1.756 te creëren sociale kavels, waarvan 755 in Halle-Vilvoorde en 1.001 in Leuven. Voor Halle-Vilvoorde komt dit neer op jaarlijks 151 sociale kavels of slechts 4,3 per gemeente. Ook dat is duidelijk te weinig. Tussen 1995 en 2000 zou de behoefte zelfs dalen met jaarlijks 117 sociale kavels of 3,3 per gemeente. Collega Cardoen, die burgemeester is van de gemeente Galmaarden, weet ook dat er in Vlaams Brabant meer nood is aan sociale kavels en sociale woningen.

Mijnheer de Minister, uitgaande van de objectieve gegevens die voor heel Vlaanderen gelden, stellen we vast dat in Vlaams Brabant een specifieke situatie is ontstaan. U heeft dit vorige maand enigszins zelf erkend. De vraag stelt zich of het niet beter is de plafonds voor Vlaams Brabant op te trekken. Tenslotte moet ik nog zeggen dat de interkabinettenwerkgroep van de Vlaamse Executieve blijkbaar tot hetzelfde besluit is gekomen. Ik lees namelijk, ik citeer : Indien Vlaamse Regering voorstellen van werkgroep goedkeurt 8,2 miljard voor sociale huisvesting in het randgebied van Vlaams Brabant. Einde citaat. Mijn interpellatie, die nog geschreven is tijdens het paasverlof maar die door allerlei omstandigheden later werd ingediend, komt dan toch nog op tijd om te bevestigen dat er in Vlaams Brabant een grote nood is.

In het interpellatieverzoek zijn een aantal vragen geformuleerd.

Ten eerste wens ik te vernemen of de cijfers van de administratie niet achterhaald zijn, rekening houdend met de specifieke situatie van Vlaams Brabant.

Voorts weet men niet of die behoeftestudie niet moet worden aangevuld. Uit wat ik in de krant lees besluit ik dat ze inderdaad zal worden aangevuld.

Ten derde vraag ik mij af of er voor Vlaams Brabant geen speciale politiek moet worden gevoerd ?

Mijnheer de Minister, zijn er voor de inwoners van Vlaams Brabant nog toekomstperspectieven, vooral inzake sociale woningen en kavels ? Ik zal de andere vragen niet meer voorlezen, vermits u er reeds van op de hoogte is.

De heer G. Cardoen (op de tribune) :

Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, collega's, deze interpellatie verheugt mij enigszins. Tegelijk vind ik het jammer dat het huisvestingsbeleid zolang heeft gewacht om, ten behoeve van de sociale huisvesting, specifiek in Vlaams Brabant en in Halle-Vilvoorde in het bijzonder, iets te ondernemen.

De problemen in Vlaams Brabant inzake huisvesting zijn niet nieuw ; zij komen, zoals bekend, de jongste maanden meer en meer in de belangstelling, in hoofdzaak onder druk van de steeds maar stijgende en haast onbetaalbare bouwgrondprijzen. Het is dan ook duidelijk dat een creatieve grond- en woningspolitiek zich opdringt. Trouwens, de problematiek van ruimtelijke ordening is in eerste instantie een sociale problematiek.

Sta mij toe even te overlopen wat zich in Halle-Vilvoorde en Tervuren afspeelt.

Het rapport, Woonbehoeften in Vlaanderen tussen 1990 en 2000, opgesteld door de administratie Huisvesting van de Vlaamse Gemeenschap, leert ons dat Vlaanderen meer dan 50.000 nieuwe woongelegenheden nodig heeft en dat nog meer dan 36.000 woongelegenheden dienen te worden vervangen.

Bekeken vanuit de regio Halle-Vil-

voorde kan worden vastgesteld dat voor de periode 1990-1995 een behoefte bestaat van 5.031 woningen ; voor de periode 1995-2000 een behoefte van 3.828. Daarnaast moet rekening worden gehouden met de noodzakelijke sanering van de bestaande woningen. Deze sanering moet zeker en in de eerste plaats ook de sanering inhouden van het eigen patrimonium, dus van onze eigen sociale bouwmaatschappijen.

Van de 250 te vervangen of te saneren sociale huurwoningen, zijn er 167 in Halle-Vilvoorde gelegen. Wanneer wij de vergelijking maken met het huidig aandeel van de sociale huurwoningen in het totale woonpatrimonium, dan halen alle provincies haast 5 ten honderd en zelfs meer, behalve Vlaams Brabant, waar slechts 3,28 ten honderd van de sociale huurwoningen wordt verworven.

Binnen de christelijke arbeidersbeweging van Brussel-Halle-Vilvoorde werd er een ontleding gemaakt van het grond- en huisvestingsbeleid. Dientengevolge komt men tot de volgende vaststelling : van de 36 gemeenten rond Brussel Hoofdstedelijk gebied zijn er 28 gemeenten aangesloten bij Providentia, de Volkshuisvesting of Elk zijn Eigen Huis in Tervuren. Samen beschikken deze drie maatschappijen in de 28 gemeenten over 35 hectaren uitgeruste bouwgrond en 32 hectaren niet uitgeruste bouwgrond. Deze maatschappijen vertegenwoordigen circa 70 ten honderd van het globale aanbod in de sociale huisvestingssector-huurwoningen. Hun activiteiten inzake nieuwbouw zijn zo goed als stilgevalen sedert ongeveer 1985.

Ik treed collega Van Vaerenbergh bij wanneer hij de cijfers, ons voorgesteld door het rapport, in twijfel trekt. Het blijkt immers — en ik kan dit bewijzen aan de hand van de wachtlijsten — dat deze drie bouwmaatschappijen over een wachtlijst beschikken van 6.200 gezinnen. Het is duidelijk dat wij op dat vlak dringend iets moeten doen. Indien wij daaraan nog 30 ten honderd toevoegen, dus de resterende bouwmaatschappijen eveneens gevestigd in Halle-Vilvoorde — en de wachtlijst

Cardoen

is daar enigszins in verhouding — kan worden vastgesteld dat er in Halle-Vilvoorde-Tervuren een globale behoefte bestaat van ongeveer 9.000 woningen.

Rekening houdend met de noden en de achterstand van het Gewest, meen ik dat het ten volle verantwoord is in te gaan op de wens van de bouwmaatschappijen en dat de beschikbare bouwgronden moeten worden voorbehouden voor het oprichten van nieuwe huurwoningen.

Het is daarom ook dat zij de bouwmaatschappijen, net zoals wij, de beleidsverantwoordelijken van Halle-Vilvoorde, het globale investeringsprogramma huisvesting van het Vlaamse Gewest voor 1992 voor voornoemde regio fors zouden moeten verhogen.

Is de Executieve bereid de nodige middelen ter beschikking te stellen om, gespreid over drie jaar, 1.000 huurwoningen op te trekken in het arrondissement Halle-Vilvoorde-Tervuren op de bestaande grondreserves van de bouwmaatschappij? Wanneer wij dit gegeven omzetten in precieze cijfers, kunnen wij zeggen dat 1.000 huurwoningen in drie jaar een investeringslast van drie miljard vertegenwoordigen.

Minister L. Waltniel : Twee miljard.

De heer G. Cardoen : Er dient ook een actie te worden gevoerd rond het grondbeleid. De op het gewestplan voorziene woonuitbreidingsgebieden en woonreservegebieden moeten worden aanzien als een instrument voor het voeren van een woonbeleid. In de gemeenten waar woonreservegebieden en woonuitbreidingsgebieden zijn voorzien, moeten eerst de woonuitbreidingsgebieden worden gerealiseerd en vervolgens de woonreservegebieden. Deze gronden moeten uitsluitend worden voorbehouden aan het overheidsinitiatief. Terloops wijs ik erop dat op het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse oorspronkelijk 1892 hectare woonuitbreidingsgebied waren voorzien en 706 hectare woonreservegebied. Graag vernam ik hoeveel hiervan werd voorbehouden voor een sociaal grondbeleid.

Mijnheer de Minister, is het mogelijk mij dit nadien schriftelijk mee te delen? Ik vraag met aandrang dat de overheid een inventarisering zou uitvoeren van de nog resterende vrije ruimten in het woonuitbreidingsgebied en in het woonreservegebied. De nog resterende zones dienen integraal te worden voorbehouden ivoor een sociaal grondbeleid.

Het is aangewezen — en geen enkele gemeente binnen Vlaams Brabant en zeker niet binnen Halle-Vilvoorde zal zich aan deze samenwerking onttrekken — indien men tot een efficiënt grondbeleid wil komen, een perfecte samenwerking te verwezenlijken tussen alle overheidsinstanties zowel op het politieke als op het administratieve vlak.

Ik vraag prioriteit voor de projecten inzake een sociaal grondbeleid, die bij voorrang moeten worden uitgevoerd rond het hoofdstedelijk randgebied. In het randgebied, waar de woonuitbreidingsgebieden en de reservegebieden zijn uitgeput, moeten door middel van bijzondere plannen van aanleg en met de goedkeuring van de Vlaamse Executieve onteigeningen worden gedaan ten voordele van de Intercommunale of de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij. De Vlaamse Executieve moet instaan voor het scheppen van de nodige budgettaire ruimte.

Mijnheer de Minister, naar aanleiding van een vroegere uiteenzetting, heeft u ook gewag gemaakt van het feit dat mogelijks een beperkte wijziging van het gewestplan moet worden doorgevoerd. Ik zeg nochtans met nadruk dat wij ervan uitgaan dat de overgang tussen Brussel en de rand zichtbaar dient te worden gemaakt door een groene bufferzone waarin de nog resterende groene open ruimten maximaal worden beschermd. Het zou ten zeerste te betreuren zijn indien men aan dit prachtig landschap zou raken.

Een doorn in het oog binnen ons arrondissement Halle-Vilvoorde is het volgende. Het lijkt mij noodzakelijk dat, inzake stedenbouwkundige beoordeling van sociale projecten, enige soepelheid wordt gehanteerd wat het aantal woonlagen betreft. Ik

ken een project in mijn gemeente waarbij men zich inzake sociale realisaties dient te beperken tot twee woonlagen terwijl de reglementaire omvang, bij het aanwenden van drie woonlagen voor sociale huisvesting, niet zou moeten worden gewijzigd. Maar aangezien het strijdig is met de bepalingen van het gewestplan kan men deze projecten onmogelijk realiseren. Ik meen dat op dit vlak een zekere soepelheid aan de dag zou moeten worden gelegd. Mijnheer de Minister, u bent het best geplaatst om deze problematiek nader te bekijken en waarbij een aantal gemeenten vatbaar zijn voor sociale huisvesting op het niveau van drie woonlagen.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, tot slot wil ik een laatste vraag stellen met betrekking tot het Grondfonds. Op 5 mei 1982 verscheen in het Staatsblad het decreet van de Vlaamse Executieve houdende maatregelen voor een sociaal grondbeleid. Tot op heden werden de uitvoeringsbesluiten nog niet gepubliceerd door de Vlaamse Executieve. Kan de heer Minister zeggen waarom de publikatie van de uitvoeringsmodaliteiten uitblijft? Ik meen inderdaad dat het Grondfonds één van de stimuli kan zijn voor een sociaal grond- en huisvestingsbeleid, waarbij uiteraard het landelijk karakter van de rand rond Brussel moet blijven gevrijwaard; ook dit blijft een prioriteit. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Valkeniers heeft het woord.

De heer J. Valkeniers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, de Minister zal waarschijnlijk weten dat ik steeds een levendige belangstelling aan de dag heb gelegd voor de sector van de sociale huisvesting. Onze kleine subgemeente heeft destijds 213 sociale woningen gebouwd voor een bevolking van 5.000 inwoners en deze operatie is niet altijd kritiekloos verlopen. Vandaag, nu deze wijk volledig is ingericht, van groen en bomen voorzien, goed onderhouden door de gemeentelijke groendienst en een prachtig uitzicht op de omgeving biedt, kom ik tot de vaststelling dat iedereen in die gemeente daar graag zou wonen. Ik vermoed dat dit dik-

Valkeniers

wijls het geval is bij de inplanting van sociale woningen.

Het heeft mij erg teleurgesteld dat de inspanningen voor de uitbouw van de sociale huisvesting in het arrondissement Halle-Vilvoorde de jongste jaren tot bijna nul zijn herleid. Mijnheer de Minister, uzelf en de meeste van mijn collega's organiseren sociaal dienstbetoon en de jongste jaren werden wij allemaal overstelpt door kandidaten voor het betrekken van een sociale woning. Deze situatie was misschien nijpender bij ons dan in andere streken van Vlaanderen ; de gronden zijn duur, de huizen zijn duur, de huren zijn zeer hoog. Voor de mensen blijft enkel de sociale huisvesting over of het verhuizen naar andere streken in Vlaanderen en spijtig genoeg ook naar Wallonië. Uit de streek van Halle wijken immers heel wat mensen uit naar Eigenbrakel en naar Kasteelbrakel, omdat de huishuren er heel wat lager liggen. Collega Cardoen kan dit zeer waarschijnlijk bevestigen.

De noden zijn erg groot, ik hoef u daarvoor niet met cijfers te overstelpen. In mijn eigen gemeente Dilbeek is er voor elk van de drie sociale woonwijken een wachtlijst van minstens 100 personen.

Vandaag wil ik een lans breken voor een bijzondere categorie onder deze kandidaten, namelijk de één-oudergezinnen. Dat zijn alleenstaande bejaarden, weduwen of weduwnaars, en vooral gescheiden vrouwen met één, twee of meer kinderen. Zij moeten het met één inkomen stellen, met soms ook onderhoudsgeld, als dit ten minste wordt betaald. De gangbare huurprijzen zijn voor deze categorie van mensen onbetaalbaar en wij moeten toegeven dat ook de sociale huisvestingsmaatschappijen deze kandidaten niet graag zien aankomen omdat zij meestal de minimumhuur betalen en meer dan eens met betalingsmoeilijkheden kampen. Bij bepaalde maatschappijen bestaat de neiging om deze groep te weren. Iedereen zal het er met mij over eens zijn dat deze groep de jongste jaren in omvang toeneemt en zich meer en meer wendt tot ons sociaal dienstbe-

toon omdat ze overal elders bot vangen. In onze gemeente heeft de maatschappij Providentia een wijk van ongeveer 200 woningen. Daarnaast ligt nog een stuk grond braak, bestemd voor 40 sociale appartementen voor bejaarden, één-oudergezinnen en jonge echtparen. Dit project werd niet gerealiseerd bij gebrek aan geld. Ik vraag dus een bijzondere aandacht voor deze groep die blijkbaar overal een beetje in de steek wordt gelaten omdat hij financieel niet interessant is.

In het arrondissement Halle-Vilvoorde zijn er nog 2.000 uitgeruste kavels. Wanneer de straten en de voetpaden zijn aangelegd, als er waterleiding ligt, elektriciteit, riolering en zelfs de kabel, dan wordt het bouwen van huizen al heel wat goedkoper. Daarom pleit ik er voor om op basis van de bestaande inventaris allereerst de maatschappijen die uitgeruste kavels hebben ertoe aan te zetten te bouwen.

Bij dit alles moeten wij realistisch blijven. Als een maatschappij gedurende jaren geen mogelijkheden meer ziet om een project te realiseren, ontstaat er een zekere inertie. Ik geef het voorbeeld van de maatschappij Providentia. Haar bestuurders zeggen dat zij zelfs geen plannen hebben, want wat helpt het nog aanvragen te doen. Als maatschappijen waar moedeloosheid heerst nu toch kansen krijgen door inspanningen via de Vlaamse begroting, is het mogelijk dat er niet eens voldoende kandidaten zullen zijn.

Ik vraag dat het departement nu reeds een planning opmaakt zodat de maatschappijen weten dat er kansen zijn tijdens de volgende jaren.

Wij weten dat er maatschappijen zijn met financiële moeilijkheden, zelfs al hebben zij uitgeruste kavels. Misschien kan dan worden samengewerkt met intercommunales, met gemeenten, met OCMW's en misschien zelfs met de privé-sector om projecten op te starten.

Men heeft daarstraks het cijfer genoemd van 35 hectare uitgeruste gronden. De heer Cardoen heeft het cijfer van 1.000 woningen vooropgesteld verdeeld over de komende

drie jaar. Mij lijkt dat realistisch en ook betaalbaar. Door de privé-sector erbij te betrekken is het misschien mogelijk dat cijfer nog op te trekken. Waarschijnlijk is er interesse vanwege de privé-sector, dat is bewezen door andere projecten.

De behoefte aan sociale woningen bestaat, er zijn kandidaten, en het bouwen ervan geeft ons de kans om onze eigen mensen bij ons te houden, zodat zij niet moeten uitwijken. Het geeft ons de kans onze eigen streek Vlaams te houden.

Mijnheer de Minister, u heeft het plan een premie te geven aan Vlaamse ambtenaren die in de bedreigde gebieden rond Brussel willen komen wonen. Ook bij ons willen heel wat mensen blijven wonen die nu geen andere keuze hebben dan uitwijken. Niet alleen om andere Vlamingen aan te trekken, maar alleen al om onze eigen mensen te houden zijn bouwprojecten nodig.

Ik ga akkoord met de subsidie die de heer Anciaux voorstelt om Vlaamse ambtenaren in Brussel aan te trekken. Dit moet alleszins worden overwogen. Het zou de Vlaamse aanwezigheid in Brussel kunnen versterken en de stad weer aantrekkelijk kunnen maken. Dit is echter een ander thema, dat ik vandaag niet wil aansnijden.

Mijnheer de Minister, ik heb mij vandaag beperkt tot de sociale huisvesting. Graag had ik uw intenties ter zake gekend. Wat denkt u te kunnen doen ? Over welke middelen zal u de volgende jaren kunnen beschikken om die sector nieuw leven in te blazen ? Het is nuttig vandaag reeds cijfers vooruit te schuiven, zodat de maatschappijen, die in een apathische toestand verkeren, zich kunnen voorbereiden op nieuwe projecten. Zo kan misschien worden uitgevoerd wat wij hier allemaal wensen. (**Applaus**)

De Voorzitter : Minister Waltiel heeft het woord.

Minister L. Waltiel (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik begin mijn antwoord met enkele beschouwingen over de sociale huisvesting in het algemeen. De heer Cardoen had

Waltiel

het over 6.700 kandidaten die in Vlaams Brabant op een wachtlijst voor een sociale woning staan. Welnu, in heel Vlaanderen staan er 80.000 mensen op een wachtlijst. Men kan hiervan 10 of 15.000 aftrekken, want sommigen stellen hun kandidatuur bij twee maatschappijen of hebben op het ogenblik dat er een woning beschikbaar is, er al een andere gevonden. We kunnen het getal dus afronden tot 65.000. Dat is toch heel wat.

De voorbije vijf jaar werden er in Vlaanderen jaarlijks 600 nieuwe sociale woningen gebouwd. In de vijf jaar daarvoor waren dat er 6.000 per jaar. Wellicht is men ingevolge de economische crisis een beetje voorzichtiger geworden. Ook werden de vastleggingsmachtigingen voor sociale woningen teruggebracht van 6 miljard naar 3 miljard in 1989 en naar 1.890 miljard in 1990. Hiermee kunnen amper een paar woningen worden gebouwd. Meer dan de helft van dit bedrag gaat immers naar onderhoudswerken. De Nationale Huisvestingsmaatschappij werd opgericht in 1919. De belangrijkste huisvestingsmaatschappijen werden opgericht in 1921. Vorige week ben ik nog in Sint-Truiden op de viering geweest voor het 70-jarig bestaan van de sociale huisvestingsmaatschappij daar. Het patrimonium is dus vervallen en is ten zeerste aan herstellingen toe.

Ik heb vruchteloos gepoogd om de middelen voor de sociale woningbouw op te voeren. Ik ken immers de noden. Dit werd echter geweigerd. Ergens kan ik dat begrijpen. De lasten uit het verleden bedragen immers bruto 100 miljard en netto 54,6 miljard. Het is normaal dat men op een bepaald ogenblik die schuld niet meer wil laten aangroeien. Op dat ogenblik moeten er opties worden genomen. Men moet dan kiezen tussen sociale huisvesting, renumeration van de ambtenaren, verkeer, havenuitbouw, economische expansie, enzovoort. Iedereen poogt dan geld te krijgen voor die optie die hem het nauwst aan het hart ligt.

Ik ben mij van het probleem bewust. Daarom heb ik een alternatief finan-

cieringssysteem uitgewerkt, waarbij hoofdzakelijk een beroep wordt gedaan op privé-kapitaal. Op negen maanden tijd heb ik contracten voor 1.353 woningen. Dit systeem zal waarschijnlijk, om redenen die u wellicht duidelijk zijn, niet worden verlengd. Dit was nochtans een gedeeltelijke oplossing voor het probleem van de sociale woningbouw. Er konden op die wijze immers tweemaal zoveel woningen worden gebouwd als met de gewone financiering.

Het probleem van de sociale woningbouw in Vlaams Brabant moet in een algemeen kader worden beschouwd. Er zijn inderdaad eveneens specifieke problemen met betrekking tot het grondbeleid en de sociale woningbouw in Vlaams Brabant. Ik val ter zake echter van de éne verbazing in de andere. Twee maanden geleden werd er in de Commissie beweerd dat de prijzen in Vlaams Brabant buitengewoon stegen. Men toonde grafieken hierover en sprak over prijzen van 4.000 tot 6.000 frank per vierkante meter. Uw dienaar kreeg koude rillingen hiervan en heeft dan ook een plan opgesteld. Dit plan werd voorgelegd aan de inspecteur van financiën. Die inspecteur heeft mij een verslag gestuurd, waaruit blijkt dat de prijzen in Vlaams Brabant niet hoger liggen dan elders in het Vlaams land, niet noemenswaardig hoger dan, bijvoorbeeld, gemiddeld in Gent of in Antwerpen. Er zijn inderdaad in Vlaams Brabant streken waar men 4.000 of 6.000 frank per vierkante meter vraagt, maar er zijn streken waar de grond goedkoper is. Indien men, zoals An-Hyp, werkt met gemiddelden per arrondissement, dan vermengt men het éne met het andere, dan verliest men het éne uit het oog en overschat men het andere.

Wij moeten alles relativeren. Ik weet dat er voor Vlaams Brabant specifieke gegevens zijn, maar dat geldt ook voor Limburg, waar het probleem van de mijnencités bestaat, met opvang van de jonge bevolking, enzovoort. Dat geldt eveneens voor Gent met de negentiende eeuwse gordel, evenals voor de Westhoek. Ook daar worden steeds dezelfde vragen gesteld. Trouwens, de 80.000 kandidaten voor een sociale woning zijn over

gans Vlaanderen verspreid.

In de studie, waarnaar u heeft verwezen, wordt een berekening gemaakt van de specifieke behoeften. Er wordt beweerd dat één der parameters voor het bepalen van de nood in Vlaams Brabant negatief uitvalt, met name het criterium van het aantal belastbare netto-inkomens lager dan 700.000 frank. Nochtans heeft dit criterium in het ganse pakket van parameters enkel een aanvullende functie naast het basiscriterium van het richtpercentage van 10 ten honderd van de sociale behoeften ten opzichte van de globale behoeften.

Rekening houdend met de globale behoeften en de beperkte kredieten werd gesteld dat onze inspanningen alleszins betrekking moeten hebben op de sociale woningbouw. Door de toepassing van deze 10 ten honderd sociale woningbouw wordt de behoefte aan sociale woningen in feite onderschat, niet enkel voor Vlaams Brabant, maar voor gans Vlaanderen.

Op basis van deze inkomens wordt een inkomensindex berekend, waarbij de aanwezigheid van de lagere inkomensgroep gerelateerd wordt ten opzichte van het gewestelijk gemiddelde. Vlaams Brabant is dan ten opzichte van de andere gebieden op het stuk van inkomens voordeliger geplaatst, maar nadeliger op het vlak van de berekeningen.

Bovendien werd deze inkomensindex enkel toegepast bij de berekening van de bijkomende sociale woonbehoeften en niet bij de raming van de behoeften aan sociale kavels. Mochten wij met deze inkomensindex geen rekening houden, dan zouden er in Vlaams Brabant per jaar twaalf woningen minder zijn.

Wij zullen misschien nog wel discussiëren over de manier waarop de behoeften worden bepaald die als parameter een rol spelen in de sociale woningbouw.

U heeft gevraagd of de Vlaamse Regering en de Minister de cijfers, voorgesteld door de stedenbouwkundigen van de Vlaamse administratie, als reëel en met de werkelijkheid stro-

Waltiel

kend, aanvaarden.

Vooreerst wijs ik erop dat de woonbehoeftenstudie niet eenzijdig door de administratie voor Huisvesting werd opgemaakt. Immers, zij is de vrucht van een stuurgroep waarin een aantal externe deskundigen werden samengebracht, onder meer van de SERV, de Nationale Confederatie voor het Bouwbedrijf en de GOM en waarbij voor bepaalde deelaspecten beroep werd gedaan op diverse instanties zoals SOI-Leuven, het Planbureau, het CBGS, enzovoort.

Bovendien steunt de studie op de meest recente gegevens met betrekking tot de demografische ontwikkelingen, de sociaal-economische situatie en de kwantiteit en kwaliteit van het woningpatrimonium. Aldus werd naar onze mening een objectieve benadering van het probleem gegarandeerd. Het is alleszins een waardevol adviserend instrument bij de planning van het huisvestingsbeleid. Wij houden er rekening mee bij het bepalen van dit beleid. Immers, wij geven nog steeds absolute prioriteit voor inbreiding en kleinschaligheid, met een grote aandacht voor de verbetering en de functionele aanpassing van het bestaande woningpatrimonium ter bestrijding van de omvangrijke leegstand en toenemende verkrotting. Indien die 60.000 woningen zouden worden gebouwd, dan zou er ingevolge de demografische ontwikkeling wel eens een groot overschot kunnen ontstaan, vooral ook omdat er veel woningen worden gesaneerd.

U hebt gevraagd of wij onze initiatieven afstemmen op de behoeftenstudie uitgevoerd door de administratie voor Huisvesting. Welnu, die studie speelt een belangrijke rol, vooral met het oog op de verdeling van de investeringskredieten voor de sociale woningbouw en voor de adviezen die door het bestuur voor de Huisvesting worden verstrekt in het kader van de toepassing van artikel 80 van de Huisvestingscode.

U vraagt voorts of de Executieve niet van oordeel is dat andere initiatieven dienen te worden genomen om de sociale huisvesting in Vlaams Bra-

bant mogelijk te maken.

Ik heb bij een vorige gelegenheid gezegd dat een bijzondere werkgroep werd opgericht in de Vlaamse Executieve die tegen eind mei voorstellen zou formuleren. Ik heb die voorstellen aan de Executieve voorgelegd op 31 mei jongstleden, geen dag te vroeg en geen dag te laat. Het huisvestingsplan voor Vlaams Brabant bevat de volgende belangrijke krachtlijnen. Ten eerste, de afbakening van een beschermd Vlaams gebied : de zes randgemeenten plus Overijse, Hoeilaart en Tervuren, met eraan toegevoegd de gemeenten die raken aan Brussel en dit gebied. Hiermee kom ik tegemoet aan een opmerking die u, mijnheer Cardoen, hebt gemaakt, namelijk dat onze aandacht vooral moet gaan naar de gemeenten behorend tot het beschermd Vlaams gebied. De situatie werd grondig bestudeerd in de betrokken 22 gemeenten in verband met de mogelijkheden en de behoeften in de sociale woningbouw.

Door een verschuiving in de toewijzing van de huisvestingskredieten — 25 ten honderd van het totale krediet moet in Vlaams Brabant terecht komen — kom ik tegemoet aan een hier geformuleerde suggestie. Over het cijfer moet hier natuurlijk nog worden gedebatteerd.

Verder moet een rollend fonds voor de huisvesting dat uitsluitend opereert in Vlaams Brabant om gronden en huizen te verwerven en zo de beoogde doelstelling te verwezenlijken, worden ingericht en gestijfd met extra middelen uit de begroting, die mijns inziens drie miljard moeten bedragen. De interest van dit zelfbedruipend fonds ten belope van 300 miljoen per jaar zou door de overheid, in casu de Vlaamse Executieve, moeten worden gedragen.

De volgende, misschien meest spectaculaire maatregel voor mij vormt dit alles een geheel - bestaat in de toekenning van een premie van 400.000 à 500.000 frank bovenop de bestaande premies voor Vlaamse ambtenaren die zich in het beschermd Vlaams gebied wensen te vestigen. Ik heb inderdaad een brief ontvangen van Staatssecretaris An-

ciaux die beweert dat wij de band met Brussel in dit geval in gevaar brengen en dat de Vlamingen Brussel zullen loslaten. Ik moet hem eraan herinneren dat het Vlaams Gewest geen enkele bevoegdheid heeft om premies in het Gewest Brussel toe te kennen, net zomin als wij premies of subsidies van Wallonië aan Vlaamse projecten kunnen gedogen. Trouwens, wanneer wij de aanwezigheid van Vlamingen in het beschermd Vlaams gebied in de randgemeenten kunnen versterken, dan heeft dit ongetwijfeld een weerslag op de politieke constellaties die in de gemeenten tot stand komen. Willen wij echt iets doen aan een eventuele Franstalige meerderheid in Vlaamse randgemeenten, dan kunnen wij maar één ding : ervoor zorgen dat er meer Vlamingen wonen zodat meer op Vlaamse lijsten wordt gestemd. Behalve sociale overwegingen, vormt dit ook een reden om een dergelijke maatregel uit te vaardigen.

Een volgend beleidspunt is de maximale benutting van de uitgeruste en niet-uitgeruste gronden die behoren aan bouwmaatschappijen, gemeenten en OCMW's. Naast de inrichting van het rollend fonds dat dient voor de verwerving van percelen die de overheid niet toebehoren, moeten wij dus afspraken maken met de gemeenten — elke operatie hangt af van de medewerking van de gemeentebesturen — , OCMW's, en intercommunales, bijvoorbeeld de intercommunale Haviland, enzovoort.

Een volgende vraag was of de Vlaamse Regering en inzonderheid de bevoegde Minister niet van oordeel was of de door de administratie geraamde behoeften voor huisvesting zwaar onderschat zijn. Mijnheer Van Vaerenbergh, ik herhaal dat de globale woonbehoefte niet is onderschat. De sociale woonbehoefte daarentegen wel. Wij weten dat. Immers, ze werd berekend op basis van de globale woonbehoefte en in functie van de actuele toestand en de kredieten, waardoor slechts tien tot honderd van de begroting voor sociale woningbouw werd vrijgemaakt.

Ik vestig er overigens uw aandacht op dat de saneringsbehoefte in Vlaams Brabant, naast de nieuw-

Walt Niel

bouwbehoefte waarover wij reeds hebben gesproken, zeker niet te onderschatten is. De globale saneringsbehoefte voor de periode 1990-2000 wordt geraamd op 23.278 woningen. De sociale sanering wordt geraamd op 2.171 woningen.

Uit de enquête over de leegstand blijkt dat in Vlaams Brabant 14.841 woningen leeg staan waarvan er 10.598 onmiddellijk bewoond kunnen worden en 2.713 na sanering in aanmerking komen voor bewoning.

De heer J. Valkeniers : Zijn dat sociale woningen ?

Minister L. Walt Niel : Dat zijn de cijfers die men mij bezorgd heeft. Door sanering kan bijgevolg een groot deel van het bestaande patrimonium voor de huisvesting teruggewonnen worden. Vandaar dat de accenten in het huisvestingsbeleid bewust verlegd worden van de grootschalige sociale woonwijken en verkavelingen in de periferie naar kleinschalige inbreidingsgerichte saneringsoperaties met het oog op de herwaardering van de stedelijke omgeving.

De vijfde vraag had betrekking op de voorraad aan kavels. Uit een recente enquête bij de openbare instellingen en besturen betrokken bij de sociale huisvesting blijkt dat de sociale huisvestingsmaatschappijen in Vlaams Brabant naast 1.929 onbebouwde uitgeruste percelen ook nog beschikken over nog niet uitgeruste gronden voor 3.375 percelen of een totaal van 5.304 kavels. Mijn voorstel behelst het onmiddellijk mobiliseren van de uitgeruste kavels met voorrang op artikel 80 betreffende het Fonds Brunfaut voor de niet-uitgeruste kavels. Deze bouwgrondreserve dekt ruimschoots de sociale nieuwbouwbehoefte, sociale woningen en sociale kavels die voor Vlaams Brabant werd vastgesteld tot het jaar 2000. Naast deze ongeveer 5.000 kavels is er nog de grondreserve van andere openbare instellingen of besturen zoals van OCMW's, gemeenten, provincie en intercommunales. Volgens dezelfde enquête zou deze bijkomende reserve nog eens 425 uitgeruste en 2.305 niet-uitgeruste bouwpercelen omvat

ten. Dit neemt echter niet weg dat ook ik ervan overtuigd ben dat in Vlaams Brabant nood is aan een woningbouwprogramma dat rekening houdt met de actuele plaatsgebonden problematiek. Voorstellen in die richting staan vermeld in het fameuze plan uitgewerkt door de werkgroep Vlaams Brabant en waar de Volksunie naar ik vernomen heb, achter staat, althans in grote mate.

De zesde vraag gaat over de hoge bouw- en grondprijzen in Vlaams Brabant, wat een politiek vraagt die rekening houdt met het verschaffen van betaalbare woningen aan mensen die een dorpsbinding hebben ; met het optreden tegen de ongebreidelde bouwwoede en verstedelijking en met het uitroeien van de vastgoedspeculatie en het beveiligen van het eigen karakter van de streek.

U kent mijn mening inzake het principe van de dorpsbinding. Er worden meer risico's genomen ; hieraan is mijns inziens meer gevaar verbonden dan voordelen. Dit principe werkt niet voor die gebieden die ons het nauwst aan het hart liggen, welke waarborgen men ook inschrijft. U is het best geplaatst om te weten dat de burgemeester en de schepenen in een gemeentebestuur dikwijls blijf geven van een enorme zin voor initiatief en creativiteit, als het erop aankomt te bereiken wat men wil bereiken. In vele gevallen zal het dus een omgekeerd effect kunnen hebben.

Inzake het tegengaan van de ongebreidelde bouwwoede en verstedelijking mag niet worden vergeten dat in het verleden de sociale woonwijken en verkavelingen dit probleem in de hand hebben gewerkt door hun grootschaligheid en hun inplanting op goedkope bouwterreinen op grote afstand van de dorps- of stadscentra. Deze fout werd in het verleden gemaakt. De goedkope bouwgronden lagen buiten de steden zodat wij daar nu de gevolgen van dragen. De nutsvoorzieningen kosten veel geld en deze toestand is één van de oorzaken van de verkeersproblematiek van vandaag.

Ik denk niet dat de vastgoedspeculatie in Vlaams Brabant kan afgeremd worden door uw vergroting van het

aanbod aan sociale woningen of gronden te vergroten. Deze grondspeculatie wordt namelijk vooral in de hand gewerkt door de immigratie van bevolkingsgroepen met hogere inkomenscategorieën, die daardoor minder in aanmerking komen voor sociale huisvesting.

Als men specifiek in die gebieden wil opereren, waar de grondprijzen afschuwelijk gestegen zijn, moet men denken aan de personen met een inkomen hoger dan 850.000 frank die willen bouwen, maar voor wie die gronden evenzeer onbetaalbaar zijn dan voor de rest van de gemeenschap.

Ziedaar in een notedop de bedenkingen die ik te maken had bij de drie interessante interpellaties die ik mocht aanhoren.

De Voorzitter : De heer Cardoen heeft het woord.

De heer G. Cardoen : Mijnheer de Voorzitter, ik wil nog even een bedenking maken. De Minister heeft er de nadruk op gelegd dat in de toekomst de prioriteiten moeten worden verlegd van grootschalige woonwijken naar de strijd tegen de verkrotting. Ook op dit gebied heb ik een bijzonder slechte ervaring gehad. Wij hebben een project lopen van woningen gebouwd vóór de eeuwwisseling. De bewoners moeten hun drinkwater nog aan een pomp enkele meters van het huis verwijderd gaan halen. Het project is reeds drie jaar bezig, maar wij wachten nog steeds op een goedkeuring. Als de Vlaamse Executieve dergelijke prioriteiten wil leggen, dan zijn we goed af.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer 1. Egelmeers tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de bouwvergunning voor het leggen van een pipe-line naar de stortplaatsen van Terhagen-Rumst en Boom voor

de gipsafval van Prayon-Rupel

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Egelmeers tot de heer Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de bouwvergunning voor het leggen van een pipe-line naar de stortplaatsen van Terhagen-Rumst en Boom voor de gipsafval van Prayon-Rupel.

De heer Egelmeers heeft het woord.

De heer 1. Egelmeers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, op 22 januari heb ik hier samen met andere collega's Minister Kelchtermans geïnterpeleerd over dezelfde aangelegenheid, namelijk het afleveren van een vergunning voor het storten van gipsafval, alvast gedurende negen jaar. In de praktijk betekent dit een berg van 25 meter hoog en met een oppervlakte van ongeveer 34 hectare. Intussen heeft de bestendige deputatie, weliswaar met vier tegen drie, op 25 april 1991 een vergunning afgeleverd. Zowel u als uw collega Kelchtermans zijn gevat door een beroepsprocedure. De bal ligt nu dus bij de Vlaamse Executieve en ik doe een laatste poging om u ervan te overtuigen dat een en ander niet klopt. Ik beperk mij hierbij uiteraard tot uw bevoegdheidsfeer, namelijk de stedenbouwkundige aspecten.

Er moet een pipe-line worden aangelegd over bepaalde terreinen om het storten van gipsafval in de praktijk mogelijk te maken. Dit heeft op stedenbouwkundig vlak twee gevolgen. Ten eerste, is er een duidelijke inbreuk op het geldende gewestplan en ten tweede, zijn er even duidelijke bewijzen van reliëfveranderingen, die eveneens ingaan tegen alle regels van ruimtelijke ordening.

Om u dit te bewijzen geef ik zeven voorbeelden.

Het stortgebied is gelegen in een bufferzone, maar evenzeer in een industriegebied en een kleiwinningsgebied, met de nadruk op deze laatste twee. Het afleveren van een vergunning voor deze gebieden zou dus indruisen tegen het geldende gewestplan.

Bovendien ligt het stort in de onmiddellijke nabijheid van een woonuitbreidingsgebied. Het is het enige aantrekkelijk gebied in de fusiegemeente Rumst en meer bepaald in de deelgemeente Terhagen waar nog kansen zijn op woonuitbreiding. Mijnheer de Minister, u hebt de eer en het genoegen gehad om een klein voorbeeld van huisvesting daar te komen bezichtigen. Het was zeer beperkt, maar u hebt ook kunnen vaststellen hoe groot de behoeften zijn. U kan zich dus wel indenken wat het betekent wanneer dit woonuitbreidingsgebied wordt bedreigd. Het gebied heeft trouwens enkel vorm gekregen door aanvulling met specie van het terrein dat nu de watersportbaan over de Rupel is. Grondspecie is echter geen gips. Het ging er dus duidelijk om iets te creëren in het kader van het recreatiecentrum Hazewinkel en te trachten door het overbrengen van de grondspecie enige betekenis te geven aan de reconversie van de Rupelstreek. Dat was zowel positief als constructief. Hier is dat echter niet het geval.

Derde voorbeeld. De gemeente heeft in de nabijheid van het gebied waar de stortberg komt, gronden aangekocht om sociale woningen te bouwen. Dat zou het bescheiden begin moeten zijn van een huisvestingsbeleid dat zich op middellange termijn zal moeten realiseren. Degenen die zich daar zouden komen vestigen krijgen dan meteen uitzicht op een witte berg. Ik ben ervan overtuigd dat niemand enige interesse zal betonen om daar een woning te kopen.

Vierde voorbeeld. Het gedeelte van het industrieterrein waar de gipsberg komt zou tot een KMO-zone worden omgevormd. Dat staat vermeld in het structuurplan van de Rupelstreek. Dat zou in opdracht van de GOM en met de hulp van de Vlaamse Executieve gebeuren, steeds in het kader van de reconversie van de Rupelstreek. Wat gaat er van die KMO-zone nog terecht komen als men weet dat er zich daar een gipsberg van 25 meter hoog op 34 hectaren zal uitstrekken? Ook dit is een inbreuk op het gewestplan.

Vijfde voorbeeld. De gipsberg zal de

ontsluiting van de industriezone verhinderen. Gelukkig zijn er buiten die 34 hectaren een paar die nuttig kunnen worden gebruikt. Precies dat industriegebied werd aanvaard en erkend als een gedeelte van het impulsgebied van de Rupelstreek, deelgemeente Terhagen. Dat stortgebied situeert zich dus ook in de gereglementeerde zone waarop de Vlaamse Executieve zich heeft gebaseerd — althans voor het gedeelte Rumst, deelgemeente Terhagen — om de reconversie van de Rupelstreek verder te realiseren. Dat project kan men dus ook vergeten.

Laatste voorbeeld. Rond het betwiste stortgebied is geen enkele groene zone voorzien die moet dienen als bufferzone, die enerzijds het woonuitbreidingsgebied en, anderzijds, de KMO-zone moet scheiden van de basisbestemming, namelijk industrieën ontginningsgebied. Bij mijn weten — dat was toch zo toen ik burgemeester was — wordt er, zelfs bij een kleine BPA, vanuit stedenbouwkundig oogpunt steeds naar gestreefd een bufferzone van ten minste 25 meter — al wordt er gepleit voor 50 meter — te bouwen als scheiding tussen een industriegebied, een woonuitbreidingsgebied of een KMO-zone. In dit geval, werden de regels van de planologie dus duidelijk vergeten of brutaal genegeerd en werd met geen enkel menselijk aspect rekening gehouden, dit enkel uit winstbejag.

Mijnheer de Minister, kan u zich inbeelden wat dat betekent? Tot nog toe verloopt alles op een vreedzame manier, doch u zal begrijpen dat er vroeg of laat reacties zullen komen. Misschien zullen die worden onderschat en afgedaan met de woorden: wij hebben dat niet geweten. U werd nochtans wel verwittigd over de nefaste gevolgen van die visie.

Mijnheer de Minister, ik nodig u en de heer Cauwenberghs trouwens ook uit ter plekke te komen mochten mijn woorden onvoldoende het beeld van het landschap weergeven. Ik kan u verzekeren dat er geen sprake zal zijn van welke manifestatie dan ook, zodat u als mens met belangstelling maar tevens met de waardigheid eigen aan een Minister vrij kan komen

Egelmeers

kijken. U zal er dan van overtuigd zijn dat er daar werkelijk iets schort en dit ingevolge het verlenen van die vergunning.

Aan de hand van die voorbeelden meen ik de bewijsvoering te hebben gegeven dat hier diametraal werd ingegrepen in alle chronologische omschrijvingen binnen de ruimtelijke ordening en dat tevens het gewestplan werd verkracht. Daarbij komt dat de gemeenteraad van de fusiegemeente Rumst op 5 december 1990 een ontwerper heeft aangeduid om precies voor het betwiste gebied een BPA op te maken. Dat gebeurde vóór Prayon een vergunningsaanvraag tot storting had ingediend. Dit bijzonder plan van aanleg is nodig en kadert voor een groot deel in de visie die voor het impulsgebied Rupelstreek, en meer bepaald voor de deelgemeenten Rumst en Terhagen, was ontwikkeld. Dat wordt zonder meer afgebroken.

Bovendien zijn er nog technische problemen inzake veiligheid. Ik geef toe dat de verantwoordelijkheid hiervoor niet te zoeken is in de Vlaamse Executieve. Ik wens dit punt hier echter toch aan de orde te stellen. Ook de veiligheid kan zijn weerslag hebben op het vlak van stedenbouw. Het vooruitzicht dat de gipsberg van bijna 3 miljoen kubieke meter in beweging kan komen is voor de omwonenden niet zo geruststellend. Ik haal dit aan om uw aandacht te vestigen op de gemoedstoestand die in de streek heerst en op de gevoelsuitingen die er zullen komen.

De dijken zullen worden gebouwd. Ik citeer hier de voorwaarden opgelegd door de bestendige deputatie. Ze moeten worden gebouwd met gips of vliegassen. Het gips zal vanuit de pijplijnen komen indien er daarvoor een vergunning wordt afgeleverd. De vliegassen vormen al een berg ter plaatse. Ik vraag mij af of deze voorwaarden kunnen waarborgen dat de dijken zullen standhouden wanneer over negen jaar het gips in bijna vloeibare toestand door de pijp zal komen. Dat gips zal dan moeten drogen en daarvoor zal een afwateringssysteem moeten worden geïnstalleerd. Dat is dan een tweede tech-

nisch probleem. Er moeten daarbij voldoende waarborgen worden gegeven om te voorkomen wat er in Fréjus is gebeurd. De dijken moeten minimum 25 meter hoog zijn. Op de stortplaats in de deelgemeente Rumst hebben we vastgesteld dat dit niveau al overschreden is. Daarover kraait echter geen haan, hoewel de vergunning hierover zeer duidelijk is. Wie wordt hier nu eigenlijk voor de gek gehouden ?

Mijnheer de Minister, de vergunning die door de bestendige deputatie wordt afgeleverd vermeldt : men kan. Men kan ook een halve meter Rupelklei gebruiken om de binnen- en buitenkant van de dijk te verstevigen. Dit is echter niet verplicht. Ik meen toch dat ieder woord hier zijn betekenis heeft.

Ik heb zoëven nog gevraagd wat er met de afwatering gaat gebeuren op stedenbouwkundig vlak. Nadat de half-vloeibare gips is gedroogd moet het water kunnen terugvloeien. Al het water gaat terug in de Rupel, dat een uitgesproken geel-groene kleur heeft gekregen. Mag dat allemaal zo maar in België, in de Vlaamse Gemeenschap. Blijkbaar wel.

Ik vestig nog wel de aandacht op het volgende punt. De Rupelse kleilaag gaat zo diep onder de Rupelbedding dat de exploitatie niet meer rendabel is omdat er te veel slechte grond bovenop ligt. Dat was het voordeel - als ik het zo mag noemen - van de Rupelstreek, met alle gevolgen vanden, dat de klei bij ons exploiteerbaar was en dit op de meest rendabele economische wijze. Ik geef toe dat onze streek met de klei haar brood heeft verdiend ; wij stellen ons nu de vraag of wij met de gips onze dood gaan halen. Dit is misschien cru gesteld.

Mijnheer de Minister, daarover zou u moeten nadenken, precies in de context van die streek.

Wij zitten nog op een onaangeroerde kleilaag, meer bepaald waar het wooncentrum Terhagen is gebouwd. Het water kan gewoon niet door de kleilagen dringen ; geen druppel kan daar doordringen, zelfs niet als men er een bom laat opvallen. Iedere geoloog, zowel in Vlaanderen als in Bel-

gië weet dit. Bovengronds moeten de oppervlaktewateren doorsijpelen in de hoven van de bewoners. Hoe de aardappelen, de boontjes en de sla zullen groeien moet de toekomst uitmaken. U draagt ter zake een zekere verantwoordelijkheid.

De afwatering is dus een tweede technisch probleem ; het is misschien te technisch uitgedokterd, maar er werd te weinig rekening gehouden met de samenstelling van de onderlaag van die gronden. Dat is de waarheid.

Mijnheer de Minister, op wat ik u zal zeggen wens ik nu geen antwoord want het was niet vervat in de omschrijving van mijn interpellatie. Ik geef het u echter mee, opdat u volledig zou ingelicht zijn. U kan dan een vergelijking maken met de inlichtingen van uw administratie. Ik meen dat u zich toch enigszins zal wapenen vooraleer u uw zegen zal geven in de beroepsprocedure. Het kwaad is echter drie jaar geleden geschied met de ruil tussen de gronden van Prayon Rupel en de provincie. Toen is de koehandel gebeurd. Ik heb nog een straffer woord in mijn hoofd, maar uit respect voor de Voorzitter en voor het Parlement zal ik het niet gebruiken.

Welnu, bij de fameuze ruilhandel, vastgelegd in een akte, werd overeengekomen tussen de provincie en de maatschappij Prayon Rupel dat er een overlegprocedure als bijlage werd opgesteld. Dit is buitengewoon. Ik ben wel geen notaris, maar mocht er hier een notaris aanwezig zijn hij zou u zeggen dat hij het nooit heeft meegemaakt.

Het gaat om een bijlage bij de akte en als overeenkomst haar volle waarde heeft. Dat geef ik toe. Daarom is het echter nog allemaal niet wettelijk. De overlegprocedure bepaalt dat tussen Prayon Rupel en de provincie een gezamenlijk overleg moet gebeuren over de voorzienbare datum waarop met het storten van het afval van Prayon Rupel op het huidige OTL-stort in de deelgemeente Rumst moet worden gestopt. Wanneer er geen fosforgips meer kan worden gestort, moet de pipe-line worden verlengd naar Terhagen op het terrein

Egelmeers

dat ik heb gesitueerd. De overlegprocedure voorziet ook in de verwijderingsmogelijkheid van de restantproducten wanneer het niveau hoger komt dan het niveau dat thans wordt voorgeschreven. Op dat ogenblik zal men beginnen aan de gipsberg in de deelgemeente Terhagen.

Het gezamenlijk overleg moet gebeuren in functie van de voorzienbare produktie van de restantstoffen. Kan de NV Prayon-Rupel aan het huidige tempo blijven voortdraaien? Op 5 ton is er 4 ton gipsafval en slechts 1 ton nuttig produkt. Mijnheer de Minister, ik weet dat u op de hoogte bent van economie. U kan dus voor uzelf uitmaken dat het allemaal niet zo interessant is onder de gegeven omstandigheden. Ik wil nochtans beklemtonen dat die onderneming voor mij gerust mag blijven bestaan, ik ben tegen de sluiting van die onderneming. Maar, zij moet in naam van het algemeen belang recyclagemogelijkheden onderzoeken en hierin zelfs geld investeren. Slechts dan zullen we tot een evenwicht komen tussen economie en ecologie en zal ik niet meer zoveel moeilijkheden hebben. Er zullen dan nog wel moeilijkheden bestaan maar niet op deze manier. Ten eerste, blijft deze vergunning gelden tot het einde van 1999, dus nog minstens 9 jaar. Ten tweede, moet er rekening worden gehouden met de economisch aanvaardbare recyclagemogelijkheden. Drie jaar geleden was dit overeengekomen, nu moet deze overeenkomst zich uiten in de overlegprocedure.

Mijnheer de Minister, ik hoop u, noch de Vlaamse Executieve de les te spelen maar ik meen dat u in de beroepsprocedure aan de bestendige deputatie van Antwerpen moet vragen wat er gebeurd is binnen de overlegprocedure, enerzijds voor de produktie van de komende 9 jaar en anderzijds voor de economisch verantwoorde recyclagemogelijkheden. Ik geloof dat dit duidelijke taal is.

De Voorzitter : Mijnheer Egelmeers, kan u besluiten?

De heer 1. Egelmeers : Dat zal ik doen, mijnheer de Voorzitter. Mijn-

heer de Minister, ik wil u vragen hieraan de nodige aandacht te besteden. U zal moeten toegeven dat uw verantwoordelijkheid in dit dossier even groot is als deze van Minister Kelchtermans. Wij rekenen erop dat wij, in naam van duizenden mensen, in de laatste fase de Vlaamse Executieve en meer bepaald de bevoegde Ministers kunnen doen inzien dat het werken onder die omstandigheden onaanvaardbaar is en dat u de vergunning voor het leggen van de pipeline zal weigeren.

De Voorzitter : De heer Cauwenberghs heeft het woord.

De heer F. Cauwenberghs (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, ik kan zeer kort zijn. Ik hoef niet in detail te treden zoals de heer Egelmeers, alhoewel ik mij in grote lijnen aansluit bij wat hij heeft gezegd.

Ik sta hier nog maar eens op de tribune om mij in negatieve zin te uiten over de streek. Het is eigenlijk spijtig dat wij over de streek nooit iets positief kunnen vertellen, buiten het kieldorp in Rumst dat u enkele maanden geleden heeft geopend en bezichtigd.

Telkens opnieuw worden wij met hetzelfde probleem geconfronteerd, namelijk de putten waarnaar men loert om ze te kunnen volstorten met alle mogelijke afval. Wij dachten dat er een einde was gekomen aan het onbeperkt storten. Blijkbaar is dit niet het geval en onze vrees is dat, mocht de NV Prayon-Rupel de toelating krijgen om de put die ze op het oog hebben vol te storten, zij na die 9 jaar wel een nieuwe vergunning zullen krijgen want er zijn nog wel putten in de buurt.

Ik kom op de tribune om mijn collega bij te treden maar ook om de gemeentebesturen die in beroep zijn gegaan tegen de beslissing van de bestendige deputatie te steunen en te vragen dat u, mijnheer de Minister, het dossier nog eens van dichtbij zou bekijken. Ook ik nodig u uit eens ter plaatse te komen teneinde de nodige vaststellingen te doen. U zal dan nog beter in staat zijn onze zorgen te begrijpen. Collega Egelmeers is nog dichter bij de zaak betrokken aange-

zien hij er slechts een paar straten vandaan woont. De ingehouden woede die bij de bevolking vandaag aanwezig is zal morgen wellicht nog meer tot uiting komen. U zal geweldige reacties krijgen indien u niet op een negatieve wijze antwoordt op de vraag om een bouwvergunning af te leveren.

Mijnheer de Minister, terloops wil ik ook een vraag stellen over een wijziging van het gewestplan. Indien ik goed ben ingelicht, is de plaats waar het nu om gaat bij wijziging van het gewestplan ingekleurd als groengebied. De bespreking van het gewestplan is reeds een heel eind gevorderd zodanig dat, mocht u een bouwtoelating afleveren voor de pijpleiding, het ingekleurde groengebied terug zou verdwijnen. Mijnheer de Minister, wil u ook deze zaak eens nader bekijken. Ik veronderstel dat u zeer goed op de hoogte bent van de besprekingen die nu aan de gang zijn. Mocht het inderdaad om een groengebied gaan, dan vraag ik dat de rest van het dossier verdwijnt.

Onze vraag vanuit de streek is aan deze aanvraag geen gunstig gevolg te geven. Voor de toekomst hopen wij niet meer te moeten terugkomen op die altijd weerkerende wansmakelijke dingen die bij ons plaatsvinden.

De Voorzitter : Minister Waltniel heeft het woord.

Minister L. Waltniel (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, te oordelen naar de inzet en de passie waarmee de eerste interpellant de zaak benadert, moet het een goede zaak zijn, zoniet zou zij niet op die manier zijn verdedigd.

Het probleem rond de stortplaatsen te Rumst en te Boom voor Prayon-Rupel is niet zo eenvoudig als ik eerst dacht wanneer ik de vragen van de interpellant heb gezien.

Ik wil de zaak niet van me wegschrijven, maar het is een aangelegenheid die in hoofdzaak onder de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister voor Leefmilieu valt omdat de grootste problemen rijzen bij de exploitatievergunningen. Niettemin zijn er een aantal elementen die volledig on-

Walt Niel

der Ruimtelijke Ordening vallen.

Een korte historiek leert ons dat Prayon vergunningen heeft verkregen voor het storten in het vroegere OTL-stort te Rumst. Deze vergunningen lopen nog tot ongeveer het jaar 2000. Men kan zich afvragen of er dan al niet te ver zal zijn gegaan, maar er zijn vroeger al belangrijke verbintenissen aangegaan. Bij het afleveren van de vergunningen verkreeg Prayon eveneens de garantie later de put aan de zogenaamde Voskenshoek als stortterrein te kunnen gebruiken. Daartoe werd zelfs een grondruil met de provincie Antwerpen afgesloten.

Voor het storten op de huidige plaats, het oud OTL-stort te Rumst, heeft Prayon met de nodige vergunningen 350 miljoen geïnvesteerd in de aanbouw van een aanvoerleiding. Het storten op de huidige plaats komt stilaan tot een einde ; de OTL-put zal vroeger gevuld zijn dan voorzien. Prayon moet dus dringend uitzien naar een tweede mogelijkheid, wat de put aan Voskenshoek zou kunnen zijn.

Hiervoor is uiteraard een stortvergunning nodig en ook een bouwvergunning voor de wijziging van het reliëf. We moeten het hier wel eens worden over de interpretatie die wordt gegeven aan het reliëfprobleem. De heer Egelmeers heeft verscheidene keren gesproken over een berg van 25 meter. In de tekst van de aanvraag is sprake van een hoogte van 25 meter TAW. Mijn kabinet-medewerkers leren mij dat dit de afkorting is van **Tweede Algemene Waterpassing**. Dat is een conventioneel referentiepunt waarmee de hoogte van de zeespiegel wordt aangeduid. Als Rumst 25 meter boven de zeespiegel ligt, kan er dus geen sprake zijn van een berg ; er wordt enkel een put van 25 meter gedempt.

De heer 1. Egelmeers : Straks zal u nog beweren dat het over een molschoop gaat in plaatse van een gipsafvalberg.

Minister L. Walt Niel : Mijnheer Egelmeers, ik heb ook de beslissing van

de bestendige deputatie erop nagelezen ; daar is sprake van het maaiveld. Ik wil daarover niet verder redetwisten. Een berg van 25, van 10 of van 5 meter hoog, dat is slechts bijzaak. Er is een storting van gips en dat is het centrale probleem.

De bouwaanvraag voor de aanleg van twee pijpleidingen en een reliëfwijziging voor de exploitatie van de stortplaats voor gipsafval kreeg van het schepencollege van Rumst op 28 januari 1991 een ongunstig advies. De gemachtigde ambtenaar van het Bestuur voor Stedebouw Antwerpen bracht op 25 februari 1991 eveneens ongunstig advies uit en het schepencollege besloot op 26 februari 1991 tot de weigering van een bouwvergunning. Prayon-Rupel ging hiertegen in beroep op 15 maart 1991, binnen de wettelijk voorziene termijn.

De bestendige deputatie van de provincie Antwerpen willigde dit beroep in, onder voorwaarde, op 25 april 1991. Ik heb ook met verbazing gelezen dat dit gebeurde met vier stemmen tegen drie, wat er op zichzelf al op wijst dat het een zaak is die niet volledig klaar is.

De voorwaarden hadden betrekking op de realisatie van de toekomstige bestemming van het gewestplan. Dit wil zeggen dat deze bestemming binnen het jaar na het bereiken van het definitief stortpeil moet worden verwezenlijkt en dat het stortpeil, met inbegrip van de eindlaag met teelaarde, tot het oorspronkelijk natuurlijk maaiveld wordt beperkt. Er is dus hoegenaamd geen sprake van een berg gipsafval. Dit alles betekent dat de voorwaarde van de bestendige deputatie is dat men moet ophouden met storten op het ogenblik dat het maaiveld is bereikt.

Op 10 juni 1991 besliste het college van burgemeester en schepenen van Rumst om tegen die vergunning in beroep te gaan. Het beroepsdossier zal vermoedelijk worden verstuurd na de zitting van het schepencollege van 24 juni 1991. Tot dusver heb ik dus dat dossier nog niet gekregen.

Het gewestplan Antwerpen werd reeds geruime tijd geleden in herziening gesteld met betrekking tot het

grondgebied van de Rupelgemeenten, Boom, Niel, Rumst, Schelle en Hemiksem.

De oorspronkelijke bestemming van de put aan de Voskenshoek, volgens het bij koninklijk besluit vastgesteld gewestplan Antwerpen, was ontginningsgebied met drie nabestemmingen, landbouwzone, industriegebied en bufferzone.

In het huidige voorstel van voorlopige vaststelling van het in herziening gestelde gedeelte denkt men eraan deze put en zijn omgeving de bestemming natuurgebied te geven. De vroegere nabestemmingen landbouwzone, industriegebied en bufferzone kunnen niet tot stand komen zonder voorafgaande opvulling van de put. De eventuele nabestemming natuurgebied van de putten die ter plaatse hoe dan ook reeds bestaan als restant van de kleiontginningen, kan op twee wijzen tot stand komen. Ofwel geeft men gewoon de bestemming natuurgebied aan de putten in hun huidige toestand, ofwel geeft men ze die bestemming na de opvulling ervan.

Alle elementen die in dit dossier een rol spelen, zullen worden afgewogen. Hierbij zal niet alleen worden rekening gehouden met het behoud of het herstel van de natuur, de hoofdbekommernis, maar ook met een reeks bedrijfseconomische gegevens, die niet noodzakelijk in tegenstelling staan tot de eerste soort van elementen. Pas hierna kunnen er definitieve beslissingen worden getroffen.

Alvorens er een eindbeslissing wordt genomen in de beroepsprocedure die thans aanhangig is bij mij en Minister Kelchtermans zal er, zoals bepaald in artikel 55 van de wet van 29 maart 1962, door mij een beslissing moeten worden genomen met betrekking tot de vermelde herziening van het gewestplan. Eenmaal dat die beslissing genomen is, zal alle verdere discussie misschien kunnen worden stopgezet.

De Voorzitter : De heer Egelmeers heeft het woord.

De heer 1. Egelmeers : Mijnheer de Minister, u zegde met zeer veel overtuiging dat er geen sprake is van een

Egelmeers

berg, welnu ik zeg met evenveel overtuiging dat er wel sprake is van een berg, die nog moet komen uiteraard. Volgens uw redenering is de hele Rupelstreek één grote put. Zeg dat maar eens tegen uw partijgenoot-burgemeester Etienne De Groot. Ik nodig u uit, zij het incognito, de streek te bezoeken. Dan kunt u zich ervan vergewissen dat er inderdaad een berg gemaakt wordt. Of er op de plaatsen waar die berg gemaakt wordt, een KMO-zone, dan wel een recreatiegebied moet worden gepland, daarover heb ik het hier niet.

U sprak tweemaal over Voskenshoek. Die plaats ligt echter in een heel andere gemeente en valt buiten het onderwerp van mijn interpellatie.

Ik maak u ter zake geen verwijt, het gaat hier enkel om technische details waarvoor wij over stafkaarten dienen te beschikken.

Ik neem akte van uw antwoord en wij zullen zien welke verantwoordelijkheid u finaal samen met uw collega draagt.

Motie van aanbeveling

De Voorzitter : Door de heer De Bremaeker werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie van aanbeveling ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende Openbare Vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer H. Coveliers tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de stand van zaken betreffende de participatie van NV Super Club in het ERC-project

De Voorzitter : De interpellatie van de heer Coveliers tot Minister De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeen-

schapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de stand van zaken betreffende participatie van NV Super Club in het ERC-project, wordt ingevolge ziekte van de Minister verdaagd.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden.

Wij komen morgen om 10 uur en 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te werken.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering is gesloten om 16.37 uur.*
